

ANKICA ČILAŠ ŠIMPAGA

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
Ulica Republike Austrije 16, HR-10000 Zagreb
acilas@ihjj.hr

TOPONIMIJA MILJEVAČKIH SELA KAOČINA I KLJUČA

U radu se na temelju terenskoga i katastarskoga istraživanja obrađuje oko 380 toponima u dvama miljevačkim selima – Kaočinama i Ključu. Nakon uvodnoga dijela u kojem se istraživano područje povijesno i geografski opisuje, donosi se prikaz dijalektoloških značajki mjesnih govora. Zatim slijedi motivacijsko-semantička raščlamba toponima s komentarima o njihovoj jezičnoj podrijetlu i starosti. Priloženi su onomastički zemljovidi istraženih sela i tablica s numeriranim toponimima i opisima zemljopisnih referenata.

1. Uvod

Miljevci su ime katoličke župe te područja koje se prostire zapadno od grada Drniša i obuhvaća više od 100 četvornih kilometara. Po geomorfološkim značajkama riječ je o kamenitoj zaravni koja na zemljovidima izgleda gotovo kao jednakostraničan trokut. Sa zapadne strane Miljevce omeđuje kanjon rijeke Krke, s jugoistočne kanjon Čikole, a na sjeveru ih od župe Promine razdvaja dva do tri kilometra širok pojas krša. Teren je gotovo ravan, osim na rubnim dijelovima koji se naglo spuštaju prema Krki i Čikoli. Sela Kaočine i Ključ nalaze se u istočnome dijelu Miljevaca. Kaočine su smještene oko osam kilometara zapadno od Drniša, a Ključ oko jedanaest i pol kilometara zapadno od toga grada.

Horonim Miljevci odnosi se na područje na kojem se nalazi sedam samostalnih sela (Bogatići, Karalić, Širitovci, Brištane, Drinovci, Ključ, Kaočine). Koliko je to ime staro, teško je precizno reći. Prema istraživanjima Šime Pilića ime Miljevci u prošlosti je, vjerojatno u 17. stoljeću te početkom 18. stoljeća, nosilo samo jedno naselje koje se prema povijesnim zemljovidima vjerojatno nalazilo sjevernije od današnjega Karalića. Tim se imenom kao horonimom počela služiti Katolička crkva, imenujući svoju župu, te istodobno mletačka vlast prilikom koncentriranja stanovništva i uređivanja naselja nakon što su taj prostor napustile Osmanlije. U tom procesu nestao je ojkonim Miljevci, ali je njegovo ime preplavilo cijelo područje (Pilić 2009: 363–383).

1. Zemljovid Drniške krajine.

U četverokutu su izdvojena miljevačka sela Bogatići, Karalić, Brištane, Širitovci, Drinovci (katastarski im pripada i Nos Kalik) te Kaočine i Ključ.¹

1. Kratak pregled povijesti

U srednjem je vijeku² područje današnjih Miljevaca pripadalo kninskoj biskupiji, utemeljenoj za hrvatskih narodnih vladara (Kosor 1995: 112). Tada je taj kraj bio u posjedu hrvatskih velikaša Nelipića koji su ondje imali dva utvrđena grada. Iznad Krke u blizini Roškoga slapa, na nepristupačnoj uzvisini uz današnje selo Brištane, bio je smješten Kamičak. Drugi utvrđeni grad bile su Ključice kojih se

¹ Zahvaljujem kolegi Branimiru Brglesu na pomoći pri izradi zemljovida.

² Više o povijesti Miljevaca v. u Karlo Kosor, Drniška krajina za turskog vladanja, *Povijest Drniške krajine*, Split 1995., 103–179.

ostatci i danas vide u selu Ključu. S obzirom na to da su izgrađene na 100 metara visokoj stijeni, na desnoj obali rijeke Čikole, dva kilometra uzvodno od njezina ušća u Krku, bile su teško pristupačne te su nadzirale širu okolicu i zato imale važnu stratešku i političku poziciju. Vjerski se život također, najvjerojatnije, odvijao oko te utvrde. Ključice su počeli graditi Nelipići 1330. godine, neko su vrijeme bile u rukama hrvatsko-ugarskoga kralja Ludovika, no između 1382. i 1434. opet su u vlasništvu Nelipića. Potom dolaze u vlast vojvode Novakovića, zatim obitelji Talovac, a Turci su ih razorili 1522. godine.

Nakon pada Miljevaca pod tursku vlast, novi su vladari, kako im nije bilo u interesu da im posjedi budu prazni, pozvali odbjegle stanovnike da se vrate, a doselilo se i novo stanovništvo, velikim dijelom iz Hercegovine (Kosor 1995: 105). Za Kandijškoga rata (1645. – 1669.) na to se područje naselilo mnogo katolika iz Bosne, osobito iz Rame (Kosor 1995: 145).

3. Neke značajke govora Kaočina i Ključa

Govori Kaočina i Ključa, kao i cijelih Miljevaca, svrstavaju se u zapadni ili mlađi ikavski novoštokavski dijalekt te se po svojim značajkama uvelike podudaraju s prominskim govorom. Miljevački se vokalni sustav sastoji od pet samoglasnika, koji dolaze u dugim i kratkim slogovima (*ī, ū, ē, ō, ā, i, u, e, o, a*), a u funkciji silabema pojavljuju se također i slogotvorni *ī* i *ī*: *Dīrnjovac* (Ka), *Grgūruše* (Ka). Govor je ikavski: *Smrīke* (Ka), *Lālića stīne* (Klj), sa štakavskim refleksom skupova **stj, *zdj*: *Būnište* (Ka). Čuva se zanaglasna dužina: *Bālēk* (Ka), *Cikilj* (Klj), *Dūmičōvka* (Ka), a ona dolazi i na sufiksu *-ište* na /i/: *Barōvīšte* (Ka), *Būnište* (Ka), *Rīpište* (Ka). Na fonetskoj razini karakteristično je slabljenje i ispadanje zanaglasnog /i/: [*Bāšāca lōkva*] (Ka), [*Bāšāci*] (Ka), [*Bēnāca būnār*] (Ka), [*Bunārəna*] (Klj), [*Dučānəna*] (Ka), [*Stāretne*] (Klj). Skup *čr* ne čuva se, već je došlo do promjene u *cr*: *Cīrvenā grēda* (Ka). U konsonantskome sustavu postoje meke i tvrde zvučne i bezvučne afrikate *dž – đ* i *č – ć*³: *Dželālinovac* (Ka) – *Đūlūnga/Đōlōnga* (Ka), *Čūnići* (Ka) – *Ćōša* (Ka). U sustavu ne postoje fonemi *f* i *h*, već je *f > p* (*Pīlipovača < Filip*, Klj) i *f > v* (*Vratāruša < frātar*, Klj). U potvrđenim toponimima *h* ispada bez supstitucije: *Mīaljovića livade* (Klj), *Lādina* (Klj).

U toponimiji nije potvrđena promjena *o > u* ispred sonanta premda je u općem leksiku u najstarijih govornika ta promjena prisutna: *Grōmila* (Ka), ali *kūnj* 'konj', *mūj* 'moj', *ūn* 'on'. Znači da je *o > u* novija promjena koja se pak u srednjega i mlađega naraštaja posve izgubila. Jedini primjer s takvom promjenom bio bi toponim *Đūlūnga/Đōlōnga* (Ka), koji nam jezično nije jasan, a koji se vjerojatno pojavio istodobno kad je govor bio zahvaćen promjenom *o > u*.

³ U radu foneme /ž/, /ž/ te /x/, /l/, /l/ ne donosimo uobičajenim dijalektološkim znakovima, već ih bilježimo grafemima standardnoga hrvatskog jezika: *dž, đ, h, lj, nj*.

U distribuciji samoglasnika postoji ograničenje koje se odnosi na neprovođenje prijevlasa iza palatala: *Blážovac* (Ka), *Drăčovica* (Ka), *Drńjovac* (Ka), *Dŭmićovac* (Ka), *Dŭmićovka* (Ka), *Křčovina* itd., pa tako i kraj kojemu pripadaju Kaočine i Ključ stariji stanovnici nazivaju *Miljŭvci*.

Za miljevački govor karakterističan je i sufixs *-iji*, npr. *dìčijī*, *kòzijī*, pa je tako i u toponimiji: *Kòzijā drăga* (Ka), *Krăvijā drăga* (Ka), *Pàsijā drăga* (Ka).

Fonološka je razlika spram prominskoga govora u tome što je dočetno *-l* u muškome rodu jednine glagolskoga pridjeva radnog dalo *-a* (*bŭja*, *dŭnija*).

4. Toponimija Kaočina i Ključa⁴

4.1. Ojkonimi Kaočine i Ključ

Kaočine i Ključ, za dalmatinske prilike sela srednje veličine, danas dijele sudbinu mnogih hrvatskih krajeva koji su obilježeni snažnom depopulacijom i slabim gospodarskim razvojem. Prema Popisu stanovnika RH 2011. u Kaočinama su živjela 203, a u Ključu 162 stanovnika. Danas u tim selima živi gotovo triput manje stanovnika nego prije pola stoljeća, a od toga je polovica starija od 45 godina⁵. O kretanju broja stanovnika v. u tablici.

	1857.	1900.	1931.	1948.	1961.	1981.	1991.	2001.	2011.
Kaočine	254	363	425	518	580	407	392	253	203
Ključ	291	262	292	336	411	331	300	186	162

Sudeći prema dostupnim vrelima, ojkonime *Kăočine* i *Kljŭč* možemo pratiti od kasnoga srednjeg vijeka. Najstarija povijesna potvrda kojom raspolažemo za Kaočine potječe iz Opširnoga popisa Kliškoga sandžaka (str. 89–90, 422) iz 1550. godine u jedninskome liku *Kaočina*, a prvi je put na zemljovidu to ime zabilježeno kao *Cousine* u 18. stoljeću. Riječ je o mletačkome zemljovidu s granicama iz 1700. i 1718. nastalome 1732. godine (v. Slukan Altić 2007: 80). Ime je motivirano apelativom *kaočina* < **kalčina* < *kalac*. Prema Brozović Rončević (1999: 19) u Kašteliima je potvrđen toponim *Kaočine* koji se odnosi na močvarni teren. No u miljevačkim Kaočinama nije riječ o močvarnome, već o krševitu terenu.

Sam apelativ *kalac* može se tumačiti kao deminutiv imenice *kal*, koja ima dva značenja: 1. 'blato, mulj, glib' te 2. dij. lokva, a potječe od praslavenskoga **kalb* 'blato, blatište, mlaka, mutna tekućina' (Brozović Rončević 1999: 16). Ta se imenica **kalb* toponimijski odrazila u svim slavenskim jezicima te je i na hrvatskome

⁴ Ovom prigodom zahvaljujem na suradnji i toplome prijmu svojim ispitanicima: Mati Kulušiću Matejici (r. 1936.), Ivi Kulušiću (r. 1938.), Anti Kulušiću (r. 1953.) i Jeleni Kulušić (r. 1989.) iz Kaočina te Željku Kulušiću Pupi (r. 1960.) iz Ključa. Terensko je istraživanje obavljeno početkom kolovoza 2013. godine.

⁵ Podatci preuzeti s mrežnih stranica Državnoga zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr/>.

jezičnom prostoru mnogo toponima motiviranih tom imenskom osnovom (v. Brozović Rončević 1999: 17–19).

U Akademijinu rječniku navodi se i *kàlac* sa značenjem »mlada trava, i u osobitom značeđu ime *nekoj travi*« (IV, 763) te se pretpostavlja postanje od korijena *kьl* koji je i kod *klica*, *kljati*.

U tom se rječniku navodi i da je toponim *Kalac* potvrđen kao ime više mjesta, npr. ime sela u Hercegovini te ime izvora u Podgori. Za *Kalac* pod značenjem 2.c.1. stoji »izvor koji brzo presuši (?)« (ARj, IV, 763). S obzirom na to da ispitanici ne poznaju travu *kalac*, a zasad je teško utvrditi je li ona bila poznata stanovnicima toga kraja u davnim vremenima, mogla bi se dati prednost hidronimijskomu apelativu *kalac*. Činjenica jest da u krševitim Kaočinama nema potoka, ali postoji deset lokava, od kojih su neke periodične, tj. pojavljuju se samo u kišovitoj dijelu godine. Može se pretpostaviti da se u današnjem imenu sela čuva stari apelativ *kaočina*, koji ne pripada suvremenom, aktivnomu leksiku, a čije je pretpostavljeno značenje 'vlažno zemljište'.

Stanovnici Kaočina svoje selo nazivaju *Káčine*, dakle s provedenim stezanjem kao u primjeru *zàva* < *zaova*, etnik za mušku osobu u jednini jest *Káčinjánac/Káčan*, u množini *Káčinjani*, etnik je za žensku osobu *Káčinka*, a ktetik *káčānskī*.

Danas u Kaočinama žive nositelji miljevačkih prezimena⁶ koja se prvi put pojavljuju u 17., 18. i 19. stoljeću: *Bášić* (1733. *Bascich*), *Īvić* (1692. *Iuich*), *Kùlušić* (od 1800. *Culusich*), *Lóvrić* (Stojak) (1693. *Lourich*), *Malènica* (od 1692. kao *Manenich*), *Šárac* (1801. *Saraz*) i *Vlájić* (1696. *Vlaich*).

Naselje Ključ prvi se put spominje u jednome dokumentu iz 1333. godine (Smiljanić 1992: 59), no tada u imenskome liku *Clavi*. Na zemljovidu Vincenza Marije Coronellija iz 1687. zabilježen je kao *Clue* (Slukan Altić 2007: 56), a na mletačkome zemljovidu s granicama iz 1700. i 1718. godine kao *Cluz* (?) (Slukan Altić 2007: 80). Ime je nastalo toponimizacijom apelativa *ključ*. S obzirom na zemljopisne osobitosti toga područja moguća su dva tumačenja semantizma te imenice. S jedne strane mogla bi biti riječ o hidronimijskome apelativu sa značenjem 'riječni zavoj'⁷. S druge strane može se pretpostaviti, a ta se pretpostavka čini i vjerojatnijom, da je riječ o oronimskome postanju, tj. da toponimizirani apelativ *ključ* ovdje znači 'kljukasto ukrivljen, savijen gorski hrbat' (v. Snoj 2009: 190). Naime, selo se nalazi na krševitoj visoravni, uz duboki kanjon rijeke Čikole. Ponad kanjona, sto metara nad Čikolom, nalaze se ostatci srednjovjekovnih Ključica, koje su, kao što je već spomenuto, bile važno strateško mjesto.

⁶ Više o prezimenima u Ključu i Kaočinama v. u Čilaš Šimpraga 2007: 41–65.

⁷ Uz to imenica *ključ* kao hidronimijski apelativ znači i 'vrela, mjesto gdje voda izvireći ključa; uzavrela voda' < *ključati* 'vreti'. Taj je hidronimijski apelativ potvrđen u južnoslavenskim jezicima (mak. *kluč*) te u ruskome *ključ* 'izvor', a toponimijski su odrazi prisutni u gotovo svim slavenskim jezicima (Brozović Rončević 1997: 15).

Svoje selo stanovnici nazivaju *Ključ*, za osobu muškoga spola u jednini kažu *Ključanac*, a u množini *Ključani*, dok je etnik za žensku osobu *Ključankuša*, a ktetik *ključanski* i *ključki*.

Izvorna se ključka prezimena pojavljuju u 17., 18. i 19. stoljeću: *Dželalija* (1696. *Selailia*), *Lalić* (1739. *Lallich*), *Malènica* (1692. *Manenich*), *Mříšić* (1733. *Marsich*), *Skèlìn* (1801. *Schelin*), *Višić* (1696. *Visich*), *Vükorepa* (1693. *Vucorepich*).

4.2. Vodni objekti

Krška miljevačka sela ne obiluju vodnim objektima. Jedini zemljopisni objekti vezani uz vodu jesu na istočnome rubu Ključa i Kaočina uz rijeku Čikolu (npr. *Vrilo* – poviše *Tórka* na Čikoli) te lokve i bunari unutar sela.

Lokve su dugo imale veoma važnu ulogu u krškome ekosustavu, a danas se, nažalost, zbog izgradnje vodovoda, depopulacije i izumiranja stočarstva i tradicionalnih poljoprivrednih aktivnosti voda iz njih sve manje upotrebljava, lokve se zapuštaju i nestaju. Kako lokve imaju svoju floru i faunu te fizikalne i kemijske karakteristike, njihovim se nestajanjem narušava cjelokupna ekološka ravnoteža.

U Kaočinama je deset, a u Ključu su dvije lokve.

Ključke su lokve dobro očuvane. *Lòkva* / *Ključkā lõkva* nalazi se na putu koji od sela vodi prema starohrvatskoj utvrdi Ključici i kanjonu rijeke Čikole, a *Rovànić/Rovànici* uz asfaltnu cestu koja vodi od Ključa prema Šibeniku.

Lokve u Kaočinama:

- 1) *Stòjākova lõkva* – prirodna periodična lokva koja presuši tijekom ljeta nalazi se u blizini Donjih Vlajića u zaseoku Stojaci
- 2) *Pàškin bünār* – prirodna periodična lokva u Vlajićima
- 3) *Milekovac/Milokovac* – u blizini asfaltne ceste Drniš – Roški slap
- 4) *Gòrnjī ròvanj* – prirodna periodična lokva u kojoj se voda zadržava samo za velikih padalina, smještena blizu kanjona rijeke Čikole
- 5) *Kolàruša/Kulàruša* – periodična poluprirodna lokva dijelom obzidana kamenom istočno od kuća u selu
- 6) *Bášića lõkva* – prirodna periodična lokva u blizini zaseoka Bašića i kanjona Čikole
- 7) *Dònjī ròvanj* – prirodna periodična lokva ispod Ivića prema zapadu, uz bijeli put prema zaseoku Stojaka
- 8) *Drnjovac* – prirodna lokva između Kulušića i Bašića
- 9) *Ûsplavina* – mala periodična lokva kod Cigine kuće
- 10) *Pilipòvci* – prirodna periodična lokva zapadno od Ivića.

Šime Pilić u radu „Gdje je bilo i nestalo selo Filipović“ (str. 87–118) nastoji ubicirati naselje Filipović na Miljevcima. Zaključuje da je ojkonom Širitovci u 18. sto-

ljeću „prekrio“ taj povijesni lokalitet, a trag staroga ojkonomima čuva se u imenu lo-kve *Pilipōvci* u Širitovcima susjednome selu Kaočinama.

5. Značenjska razredba toponima

5.1. Toponimi motivirani geomorfološkim odlikama zemljopisnoga objekta

5.1.1.1. toponomastički nazivi:

Bäre (Klj), *Baròvište* (Ka), *Brīne* (< brina ‘strma obala’; Ka), *Brižine* (Klj), *Dôci* (Ka, Klj), *Dóčić* (Ka, Klj), *Dòlac* (Ka), *Dräga* (< draga ‘udolina’; Klj), *Drážica* (Ka, Klj), *Grède* (Klj), *Jamišta* (Ka), *Jezérac* (Klj), *Kòsa* (< kosa ‘padina/strana brda’; Ka), *Kòse* (Ka), *Lästvice*⁸ (Klj), *Lòkva* (Klj), *Lòkvice* (Klj), *Lùčine* (< luka ‘liva-da, obradiva zemlja uz vodu’; Klj), *Pòdi* (< pod ‘zaravan na boku brda, blizu pod-nožja’; Klj), *Pòtok* (Klj), *Rapètina* (Klj), *Rupètina* (Ka), *Ûzbrdica* (Klj), *Vrilo* (Klj), *Ûsplavina* (: *plāviti* ‘izlijevajući se iz korita poplavljati, nanositi’; Ka)

U toponimiji Ključa i Kaočina uglavnom su potvrđena zemljopisna imena koja se odnose na morfološke oblike krša (*Brīne*, *Brižine*, *Dôci*, *Dóčić*, *Dòlac*, *Dräga*, *Grède*, *Kòsa*, *Pòdi*, *Ûzbrdica*) te hidronimijski apelativi (*Jezérac*, *Lòkva*, *Lòkvice*, *Pòtok*, *Vrilo*, *Ûsplavina*).

Sva imena u ovoj skupini slavenskoga su podrijetla. Zanimljivo je da su potvrđeni toponimijski odrazi naziva *rupa* i *rapa* (*Rapètina* Klj, *Rupètina* Ka), koja se oba čuvaju u govoru te je teško reći koji je od njih stariji u tome kraju. Naziv *rapa* bilježimo i u Promini.

5.1.1.2. toponomastičke metafore:

Bàtići (Klj), *Cikilj* (< cikilj ‘dražica, klitoris’ < sikilj⁹; Klj), *Kòtli* (Ka), *Kòtline* (Klj), *Lática* (Klj), *Làtica* (Ka), *Nòsine* (Klj), *Nóšići* (Klj), *Plećica* (Klj), *Rivanōvka* (: riti ‘rilom razgrtati zemlju, kopati, dupsti’ < ‘*prasl.* i *stsl.* ryti’; Ka), *Rukávac* (Ka)¹⁰, *Sklòpi* (Klj), *Trògrlo* (Ka)

Dio toponima u ovoj skupini motiviran je dijelovima ljudskoga tijela (*Cikilj*, *Nòsine*, *Nóšići*¹¹, *Plećica*, *Trògrlo*), a neki su odrazi kućanskih predmeta (*Bàtići*, *Kòtli*, *Kòtline*, *Lática* i *Làtica*).

⁸ Riječ je o imenu oranice. Toponim je motiviran općom imenicom *lastva* ‘skača, zaskok, mje-sto među ratovima (rtima, puntama), gdje što raste’ (Skok II, 274). Imenica se izvodi od glagola *laziti* ‘hoditi’ s prvotnim značenjem ‘hoditi potruške i četveronoške’ (ARj, V, 934).

⁹ Skok (1973: 233) navodi da podrijetlo te riječi nije posve jasno te da bi ona mogla potjecati od tur. *sik* ‘muško spolovilo, penis’.

¹⁰ Ime se ne odnosi na ogranak rijeke ili potoka, već na pašnjak unutar sela koji izgleda poput rukavca među ostalim zemljopisnim objektima.

¹¹ U toponimu *Nóšići* došlo je do pojednostavnjivanja suglasničke skupine *šč > š* (< *Nošćići* < *nos* + *-čić*).

Ime *Lática* odnosi se na omanje mjesto u selu Ključu na kojem se igralo kolo, dakle kolariste. U Ključu je potvrđen dugouzlazni naglasak na prvome slogu, a u Kaočinama nalazimo oranicu s istim imenom s kratkouzlaznim naglaskom. Prema Akademijinu rječniku (V, 919) apelativ *latica* ima dva značenja: 1. klinčić u košulje pod pazuhom, 2. biljka ovsik, divlja zob, *Bromus arvensis*. Za drugo značenje navodi se da je potvrđeno u Srbiji, u pirotskome kraju. Držimo kako je u ovim toponimima riječ o metaforizaciji prvoga značenja, naime imenom se ističe malen opseg samoga objekta i njegova vrijednost u zajednici. Dodatna deminutivnost, upravo hipokorističnost u primjeru *Lática* postiže se promjenom polaznoga kratkouzlaznoga naglaska u dugouzlazni.

5.1.2. toponimi s obzirom na razmještaj, oblik i izgled tla ili vode

5.1.2.1. toponimi prema smještaju zemljopisnoga objekta:

Ćoša (< *čošak* ‘ugao, kut’ tur. köse ← *perz.* kūše (HER); Ka), *Kòd jare* (Klj), *Kraj kùčīšta* (Klj), *Làdina* (Klj) (< hlad), *Nizbrdnjača/Nizbrnjača* (Ka), *Núgli*¹² (: *noga* ‘okrajak polja’ (*núgā* ‘čošak’) Ka, Klj), *Núglić* (Klj), *Ōsoje* (< *osoj* ‘sjenovita strana nekoga mjesta, mjesto koje nije izloženo suncu’; Ka, Klj), *Ōsridak* (Ka), *Pod grédom* (Klj), *Pòdnōžje* (Klj), *Poprikača* (Ka), *Pòtpojeta* (Ka), *Priložine* (< *priložiti*; Klj), *Put drāgē* (Klj), *Zàgrād* (‘za gradom’, tj. ‘za Ključicama’; Klj), *Zàlokve* (Klj), *Zàogreda* (Ka).

U toponima iz ove skupine smještaj zemljopisnoga objekta uglavnom se određuje prefiksom (*pod-* ili *za-*: *Pòtpojeta*, *Zàgrād*), sintagmatskom strukturom prijedlog + imenica (*Kòd jare*, *Kraj kùčīšta*, *Pod grédom*) ili je njihov smještaj vidljiv već iz okamenjenoga naziva koji se toponimizirao (npr. *ćoša*, *nugli*, *osridak*). Dio je njih motiviran položajem koji nije izložen suncu (*Làdina*, *Ōsoje*). U ovu je skupinu svrstan i toponim *Pòdnōžje* (Klj), koji nije toponimizirani zemljopisni naziv, već je riječ o imenu njive koja se nalazi kod Počivala. A kako su *Počivale* (Klj) područje na kojemu je zastajala pogrebna povorka na putu prema crkvi što se nalazila u zapadnijemu selu Drinovcima, i na kojem bi se pomolili te lijes s mrtvacem položili na pripremljeno mjesto, to znači da se *Pòdnōžje* (Klj) nalazi ‘podno nogu mrtvaca’, tj. istočno od Počivala.

Svojim položajem motivirani su i toponimi *Nizbrdnjača/Nizbrnjača* i *Poprikača*. Oba se odnose na zemljopisne objekte u samome selu, dakle na objekte na kamenitoj zaravni gdje nema visinske razlike. Stoga ne kazuju ništa o morfologiji terena, već govore o svojem smještaju u odnosu na ostale zemljopisne objekte. *Nizbrdnjača/Nizbrnjača* je, za razliku od ostalih zemljopisnih objekata u okolici, orijentirana u smjeru sjever – jug, a *Poprikača* je, za razliku od okolnih njiva koje su položene sjever – jug, orijentirana u smjeru istok – zapad.

¹² Česta toponimska osnova u miljevačkim i prominskim selima. Naime, kako je svaki iskorišteni komadić zemlje veoma važan, on mora biti imenovan.

5.1.2.2. toponimi koji označuju oblik i površinska svojstva tla ili vode (izravni i metaforični):

*Bàreka*¹³ (Ka), *Črvenā gréda* (Ka), *Čvákara* (: čvakati; Ka), *Dùgačkā* (Klj), *Lābrovac* (< tal. labbro: usta; Klj), *Òbornjača* (Klj), *Òkučane* (< okuka; Klj), *Pàlačak* (< palac; Klj), *Plitvine* (< plitvina ‘pličina, pličak’; Klj), *Pòčepkno* (< počepkati; Ka), *Príkā drāga* (Klj), *Rūnjavā drāžica* (Klj), *Samògradi* (Klj) (< samograd ‘oštra uzvisina okružena dolinama’), *Širine* (Klj), *Širokā* (Ka), *Tānkā drāga* (Ka), *Vèlikā pècina* (Ka), *Vodènica*¹⁴ (Ka), *Zelèнкуše* (Ka)

Toponimi koji označuju oblik i površinska svojstva tla ili vode imaju jedno-riječnu ili dvorječnu strukturu. Prevladavaju toponimi pridjevskoga postanja. Neka su jednorječna imena nastala univerbizacijom, a po vrsti riječi ona su pridjevi (*Dùgačkā*, *Širokā*). Dvorječna imena sastoje se od opisnoga pridjeva i zemljopisnoga naziva (*Príkā drāga*, *Rūnjavā drāžica*, *Tānkā drāga*, *Vèlikā pècina*). Nevelik broj toponima motiviran je bojom. Riječ je o crvenoj i zelenoj boji koje u potvrđenim primjerima ne nose nikakvo simboličko značenje (*Črvenā gréda*, *Zelèнкуše*).

U ovoj skupini također prevladavaju toponimi slavenskoga podrijetla, no nalazimo i inojezične utjecaje. Stranoga je podrijetla hidronim Čikola, koji je u lokalnoga stanovništva potvrđen kao *Čikōjla*. To ime nije staroga postanja. Naime ta rijeka, duga samo 46 km, koja izvire podno Svilaje kod Mirlović-Polja, a ulijeva se u Krku nizvodno od Miljevaca, u povijesnim zemljovidima često nije bila ucrtana. Na zemljovidu Matea Pagana iz razdoblja oko 1522. godine nije upisano njezino ime, ali je ucrtan njezin tok. No hrvatski ju kartograf Martin Rota Kolunić na svojem zemljovidu iz 1571., dakle kad je cijelo drniško područje već pola stoljeća bilo pod turskom vlašću, prvi i posljednji put zapisuje hrvatskim imenom *Polisca* (Slukan Altić 2007: 39), a pretpostavljeni je izgovor *Polšćica* (Stošić 1941: 108). Mletački ju kartograf Vincenzo Maria Coronelli na zemljovidu iz 1687. ucrtava preciznije od svojih prethodnika i naziva ju *Cherca o' Variecha* (Slukan Altić 2007: 57), a dvije godine poslije, 1689., Giacomo Cantelli da Vignola u svoj ju zemljovid unosi pod imenom *Cicolla* (Slukan Altić 2007: 62). U literaturi se ističe osmansko podrijetlo toga imena (Slukan Altić 2007: 39) te Stošić izrijekom navodi: »Čikola je turska riječ i znači vodu kroz litice« (1941: 108).

S obzirom na razdoblje u kojem se taj hidronim, prema dosadašnjim podatcima, prvi put pojavljuje, a to je doba uspostavljanja mletačke vlasti i dolaska novoga stanovništva na opustjelo miljevačko područje, moglo bi se pretpostaviti i ro-

¹³ Ime se odnosi na gaj, tj. na grmovito područje. Pretpostavljamo inojezično podrijetlo < *bàrak* indecl. adj. i *bàrak* -a, supst. (tur.) 1. kosmat, kudrav, čupav, rutav, duge i razvijene grive, 2. a) pas kudrave dlake, b) konj duge i razvijene grive, c) čovjek dlakav, obrastao dlakom (Škaljić, 120).

¹⁴ Ime se ne odnosi na izgrađeni objekt, već na dio kanjona te dio korita rijeke Čikole.

mansko jezično podrijetlo. Naime ime *Čikola* moglo bi se tumačiti i kao izvedenica od romanske dječje riječi *čik* ‘malen’ i romanskoga sufiksa < lat. *-ulus*; usp. *cecola* (Boerio ³1867: 156), tal. *cigolo* ‘komadić’, trent. *tsikola* ‘odrezak’ (REW 2451b). Svakako, čini se da etimološko tumačenje toga imena još nije zaključeno.

Toponim *Läbrovac* vjerojatno je još mlađega postanja, te pretpostavljamo talijansko podrijetlo (< tal. *labbro*: usta; Klj), a ne mletačko od *lavro* (Boerio ³1867: 364).

5.1.2.3. toponimi koji se odnose na sastav i osobitosti tla ili vode:

Kämenār (Ka, Klj), *Ljût* (< ljut ‘živac-kamen’, ‘litica’), *Ljúta* (< ljut; Ka), *Písak* (Klj), *Piskulja* (Ka), *Piskulje* (Klj), *Škäljār* (< školja ‘sitan kamen’ < mlet., tal. *scaglia*; Klj), *Škrilje* (Klj) (< škriolja ‘pločasti, plosnati kamen’ (prasl. podrijetlo; Skok III, 403)

Svi toponimi u ovoj skupini odnose se na kvalitetu tla. Riječ je o odrazima naziva za vrste kamena (*Škäljār*, *Škrilje*), kamenitost prostora (*Kämenār*, *Ljúta*) ili prisutnost pijeska (*Písak*, *Piskulja*, *Piskulje*). Ovdje ne nalazimo imena koja se odnose na plodnu, obradivu zemlju jer se takva zemlja uvijek imenuje odantoponimnim toponimima kojima se iskazuje komu ona pripada, jer ono što vrijedi uvijek nekomu pripada.

5.1.3. toponimi određeni položajem/odnosom prema drugim toponimima:

Do gája (Ka), *Dônjā Láluša* (Klj), *Láluša / Gôrnjā Láluša* (Klj), *Dônjī gāj* (Ka), *Gôrnjī gāj* (Ka), *Dônjī ròvanj* (Ka), *Gôrnjī ròvanj* (Ka), *Īspod Gròmilē* (Ka), *Īspod Sādīnā* (Klj), *Iza pèci* (Ka), *Krājnī vřtā* (Ka), *Mālē ògrede* (Klj), *Nādjara* (Ka), *Na Vlāki* (Ka), *Nad Lálušôm* (Klj), *Növā ògreda* (Klj), *Nàvr Čóšē* (Ka), *Podadòlac* (Ka), *Pòdjare* (Ka), *Pod Lálušôm* (Klj), *Pòdlokvine* (Klj), *Srīdnjā ògreda* (Ka, Klj), *Stārci* (Klj), *Stàretine* (Klj), *Stārac* (Ka), *Stārī vinogrādi* (Klj), *Vèlikē ògrede* (Klj), *Vèlikā gròmila* (Klj), *Vèlikī vinogrādi* (Klj), *Vīše Dúćinovca* (Klj), *Vr Kòzijē drāgē* (Ka)

Toponimi koji su određeni svojim položajem, tj. odnosom prema drugim toponimima, vrlo često imaju dvorječnu strukturu (*Krājnī vřtā*), rjeđe trorječnu (*Vr Kòzijē drāgē*) te jednorječnu dobivenu srastanjem prijedloga i imenice (*Podadòlac*).

Među dvorječnima razlikuju se dvije skupine: 1) toponimi sa strukturom prijedlog (*do*, *iza*, *na*, *nad*, *pod*) + imenica te 2) toponimi sastavljeni od pridjeva i imenice. U objema skupinama uočava se iskazivanje antonimnoga odnosa između toponima, bilo da je riječ o uporabi antonimnih prijedloga (*Nad Lálušôm – Pod Lálušôm*), bilo antonimnih pridjeva (*Dônjī gāj – Gôrnjī gāj*). I u jednorječnih sra- slica ostvaruje se među toponimima antoniman odnos (*Nādjara – Pòdjare*).

Najčešći pridjevi kojima se iskazuje antonimnost jesu *donji – gornji, mali – veliki, stari – mladi*. S obzirom na uočene odnose među toponimima može se definirati toponomastičko značenje prostornih pridjeva *donji – gornji* kao: *donji* ‘koji je na zapadu ili jugozapadu’, a *gornji* ‘koji je na istoku ili sjeveroistoku’, naime *Dônjī ròvanj* (Ka) nalazi se na zapadu u odnosu na *Gòrnjī ròvanj* (Ka), a *Dônjī gâj* (Ka) na jugozapadu u odnosu na *Gòrnjī gâj* (Ka). Pridjevi *mali – veliki* iskazuju kvalitativne odnose, a naši su primjeri *Mâlē ògrede* (Klj) – *Vèlikē ògrede* (Klj), koje nisu blizu jedne drugoj, no koncepcijski su one jedinice istoga prostornoga sustava pa se može reći da je riječ o antonimnome odnosu. Pridjevi *stari – mladi* iskazuju vremenski odnos.

Postoje toponimi kod kojih antonimna sastavnica izostaje, npr. *Podadòlac* stoji u odnosu na *Dòlac* (Ka) te *Vèlikā gròmila* u odnosu je prema *Gròmile* i *Gròmilice* (Klj).

U određenome broju dvorječnih toponima nije prisutan odnos antonimnosti, već je riječ o motiviranosti važnijim i poznatijim toponimom u selu, npr. *Do Gâja* (Ka), *Āspod Gròmilē* (Ka), *Āspod Sādīnā* (Klj), *Iza pèci* (Ka), *Na Vlâki* (Ka), *Nâvr Cósē* (Ka), *Vīše Dúćinovca* (Klj).

5.1.4. toponimi motivirani nazivima biljaka te biljnih zajednica i plodova:

Bâjamići (< bajam < tur. ← perz. bādām, bādam; Klj), *Bòbovište* (< bob ‘*Vicia faba*’; Klj), *Drâčovica* (Ka), *Dùbrave* (< dubrava ‘bjelogorična šuma’; Klj), *Dùbravica* (Ka), *Gâj* (Ka, Klj), *Grâbi* (< bijeli grab ‘*Carpinus orientalis*’; Klj), *Grâšâri* (< grašar ‘rod zeljastih ili grmolikih biljaka *Coronilla*’; Klj), *Grmi* (Ka, Klj), *Kitica* (< kitica, kičica ‘*Centaurium umbellatum Gilib*’; Ka), *Kòštelovac* (< koštel ‘*Celtis australis*’; Klj), *Kùpusâr* (Ka), *Mâslinâr* (< maslina ‘*Olea europea*’; Ka), *Mâsline* (Ka), *Ôskoruša* (< oskoruša ‘*Sorbus domestica*’; Ka), *Piròvina* (< pir ‘*Triticum spelta*’; Klj), *Râketa* (< raketa, rakita ‘*Salix purpurea*’ < prasl. *orkyta; Ka), *Rîpîšte* (< ripa < prasl. *rëpa; Ka), *Smrîke* (< smreka ‘*Juniperus oxycedrus*’; Ka, Klj), *Šèničište* (< pšenica ‘*Triticum vulgare*’; Klj), *Šljivik* (< šljiva ‘*Prunus domestica*’; Ka), *Trnòvci* (< trn; Klj)

U toponimiji Kaočina i Ključa odrazili su se apelativi koji upućuju na postojanje stablašica (*bajam, grab, koštel, maslina, oskoruša, šljiva*), grmolikoga bilja (*drača, grašar, raketa* ‘rakita’, *smrika* ‘smreka’), mahunarki (*bob*), žitarica (*šenića* ‘pšenica’), zeljastoga (*kupus, ripa* ‘repa’) te ljekovitoga bilja i trava (*kitica* ‘kičica’, *pir*). Nazivom su biljne zajednice uvjetovani toponimi *Dùbrave, Dùbravica, Gâj*, a područje na kojem raste raznoliko grmoliko bilje naziva se *Grmi*.

Toponim *Mâsline*, koji je čest u miljevačkim selima, te *Mâslinâr* svjedoče da su se starinom na Miljevcima uzgajale masline premda u tome kraju one bogato rađaju tek svakih nekoliko godina. Prema kazivanju ispitanika godine 1929. u ve-

likom su ledu masline posve stradale te su ih Miljevčani prestali uzgajati sve do samoga kraja 20. stoljeća kad su podignuli mnogobrojne nove maslinike.

5.1.5. toponimi motivirani zoonimima, nazivima životinja i životinjskih staništa:

Čûk (Klj), *Kõzijā drāga* (Ka), *Krāvijā drāga* (Ka), *Magarētuša* (Klj), *Õrlovača* (Klj), *Pàsijā drāga* (Ka)

Nazivima za životinje motivirana su imena draga (*Kõzijā drāga*, *Krāvijā drāga*, *Pàsijā drāga*), spilja (*Magarētuša*) i greda (*Õrlovača*) te rjeđe vinograda (*Čûk*). Drage i spilje motivirane su nazivima domaćih životinja, greda i vinograd nazivima ptica.

5.2. zemljopisna imena od drugih toponima:

Čûkuše (< *Čûk*; Klj), *Gõriškē livade* (*Gõriš*; Klj), *Gõrnjā Čikõjla* (< *Čikõjla*; Klj), *Kulàrušice* (< *Kulàruša*; Ka)

5.3. toponimi motivirani ljudskom djelatnošću

5.3.1. toponimi prema izgrađenim objektima, zdanjima

5.3.1.1. gospodarski objekti:

Bunàrić (< bunar < tur. pınar ‘izvor’; Ka), *Bunàrići* (Klj), *Bunàrina* (Klj), *Dućànine* (< tur. dükkyan; Ka), *Klāčine* (< klačina ‘vapnenica, mjesto na kojemu se gasi klak’ < dalm. *calcaina*; Ka), *Klāčina* (Klj), *Kolàruša/Kulàruša* (< mlet. *colaro* ‘ovratnik’¹⁵; Ka), *Môst* (Klj), *Sàrānča*¹⁶ (< saranča¹⁷, saranáč ‘čatrnja, cister-na’ < alb. saranhë; Ka)

U ovoj skupini prevladavaju toponimi motivirani apelativima stranoga podrijetla. Riječ je o u tome kraju pretkazivome jezičnom utjecaju turskoga (*bunar*, *dućan*), dalmatskoga (*klačina*), mletačkoga (*kolar*) i vlaškoga jezika (*saranča*). Uglavnom je riječ o toponimima kojima se imenuju ograđena zbirališta vode i izgrađene vapnenice te rjeđe objekti druge vrste, npr. oranice (*Dućànine*).

5.3.1.2. vojni i obrambeni objekti:

Būdime (‘straža, stražište’ < gl. buditi; Klj), *Gràdina* (< gradina ‘pretpovijesna utvrda na uzvisini’; Ka, Klj), *Gràdine* (Ka), *Tùrskā kùla* (Klj)

5.3.1.3. ruševine: *Ràzorine* (Ka), *Zidine* (Ka, Klj)

¹⁵ Naime neki su bunari imali izgrađeni vijenac na vrhu koji izgledom podsjeća na ovratnik.

¹⁶ U Hrvatskoj postoji prijevaj Saranač kod Gornjih Igrana u Makarskome primorju.

¹⁷ »...saranđza ‘vrsta ubla, bunara, studenca. Po obliku je kao ubao, samo što se gradi uz kuću i dobija kišnicu pomoću drvenih korita s kućnoga krova’ ...« (ARj, XIV, 643)

5.3.2. toponimi prema obitavalištima te javnim prostorima i putovima:

Pöpišānā ùlica (Klj), *Prògon* (Ka, Klj), *Sidnica* (Ka), *Stàze* (Ka, Klj)

Sudeći po malome broju toponima u ovoj skupini, u Ključu i Kaočinama gotovo da nema javnih prostora. Riječ je o zaselački organiziranim naseljima bez crkve i bez drugih bitnih javnih objekata. Ulice uglavnom nemaju ime, a samo se jedna izdvaja po važnosti – *Pöpišānā ùlica*, tj. stari put koji vodi prema crkvi u Drinovcima, a kojim je u Drugome svjetskom ratu prolazila granica između NDH-a i Italije.

5.3.3. toponimi prema gospodarskoj djelatnosti

5.3.3.1. toponimi u svezi s poljoprivrednom djelatnošću

5.3.3.1.1. toponimi u svezi s uzgojem kulture i tipovima obradivoga zemljišta

Dìljke (< *dìljka* ‘ono što se od velike ili neravne, nejednake, vrletne njive u jedan mah zahvati, te se ore; obrazdak’ [ARj, II, 397]; Ka), *Grìblje* (< *griblja* ‘brazda’; Ka), *Njìvice* (Ka), *Ögreda* (Ka), *Ögredice* (Ka), *Pòdvörnica* (Ka, Klj), *Pòdvörnice* (Ka), *Pòlja* (Klj), *Ràsodník* (Klj), *Vláka* (Klj), *Vřtā* (< dalm. *hortulu*; Klj), *Vřtline* (Klj), *Vlāčine* (< *vlaka* ‘zavučena duga njiva’; Ka), *Vláka* (Ka), *Vláke* (Ka), *Vřtline* (Ka)

U ovoj skupini prevladavaju toponimijski odrazi apelativa slavenskoga podrijetla i stare primljenice *vřtā* ‘vrt’. Da se u toponimiji čuva starije jezično stanje, vidi se i po toponimima *Pòdvörnica*, *Pòdvörnice* u kojima se čuva stara riječ *dvôr* ‘dvorište’, koja se ne upotrebljava u današnjem miljevačkom govoru, već se govori *àvlija*, no i taj se turcizam u novije vrijeme u idiomu najmlađih zamjenjuje učenom riječju *dvòrište*.

5.3.3.1.2. toponimi u svezi s veličinom i granicom obradivoga zemljišta:

Mrgíjli (< *mrgilj* ‘međa, kamen međaš, neuzorani komad zemljišta između dviju njiva koji služi kao međa’; Ka)

Riječ je o dalmatskome leksičkom ostatku od lat. *margo*, gen. *-inis* (Skok, II, 407–408).

5.3.3.1.3. toponimi u svezi s privođenjem tla kulturi:

Cípci (Klj) (< *cípati* ‘krčiti zemlju’), *Dřljúše* (Klj) (< *drljati* ‘drljačom obrađivati zemlju, branati’), *Gròmila* (< *gromila* ‘hrpa kamenja’; Ka), *Gròmile* (Klj), *Gròmilica* (Ka), *Gròmilice* (Klj), *Křčić* (< *krčiti*; Ka), *Křčina* (Klj), *Křčovina* (Ka), *Křčovine* (Ka)

Velika je većina toponima u ovoj skupini u vezi s krčenjem zemlje te su u njezima odraženi apelativi poput *krčina*, *krčovina*, *cipac*. Takvi se toponimi u načel-

lu odnose na zemljopisne objekte bliže selu. Čest je i toponimijski odraz apelativa *gromila*, koji je nastao ukrštanjem imenica *gromada* (< prasl. *gromada) i *gomi-la* (od starijega *mogyla: nadgrobni humak). Gromile su uglavnom nastale čišćenjem kamena s njiva, no može se pretpostaviti da su neke i starijega postanja, tj. da je riječ o prehistorijskim nadgrobnim humcima.

5.3.3.1.4. toponimi koji se odnose na vinogradarstvo:

Sàdić (Ka) (< *sad* ‘mladi vinograd’), *Sàdine* (Klj), *Sàdina* (Ka, Klj), *Stàri vinogrādi* (Klj), *Vèlikī vinogrādi* (Klj), *Vinogrādine* (Ka)

Navedeni toponimi uglavnom se odnose na ograde, pašnjake i oranice (npr. *Vinogrādine*) na kojima već dugo nema vinograda, no ta imena svjedoče o bogatoj vinogradarskoj tradiciji.

5.3.3.2. toponimi u vezi s uzgojem životinja

5.3.3.2.1. toponimi u svezi sa stočarstvom i obitavalištima za stoku:

Brzdàrina (< *břzdār* ‘kožnata torbica sa soli za ovce’; Ka), *Būnište* (< bunište ‘gnojište’; Ka), *Jàre* (< *jara* ‘ograđeni prostor pred torom’ < tal. *ara* < lat. *hara*; Klj), *Jarètina* (Ka), *Ōborić* (< *obor* ‘ograđeni prostor za stoku na otvorenome’; Ka), *Sèlīnce* (< *selina* ‘zajedničko seosko područje koje služi za ispašu’; Ka), *Sèline* (Ka), *Stànine* (< *stan* ‘pastirsko obitavalište’; Ka)

Na krševitu miljevačkom području stočarstvo je bilo temeljna ljudska djelatnost. To se odrazilo i u toponimiji u kojoj se čuvaju apelativi što se odnose na prostore u kojima boravi stoka (*jara*, *obor*), na prostore u kojima borave pastiri (*stan*), na apelative koji označuju zajedničke seoske pašnjake (*seline*) te na predmete koji otkrivaju da je upravo ovčarstvo najraširenija grana stočarstva (*brzdar*).

5.3.4. kulturnopovijesno uvjetovani toponimi

5.3.4.1. toponimi uvjetovani duhovnim i vjerskim životom zajednice

5.3.4.1.1. toponimi motivirani imenima kršćanskih svetaca po vjerskim zajednicama te crkvenim građevinama i posjedima:

Vratàruša (< *fratar*; Klj), *Pòpovice* (< *popovica* ‘zemlja koja pripada popovima’; Ka)

5.3.4.1.2. ostali elementi duhovne kulture:

Dìdovo (Ka), *Grèbine* (Klj), *Počivale* (Klj), *Prčijāš* (: *prčija* ‘miraz, dota’; Klj)

Na tragove prethodnoga stanovništva upućuje toponim *Grèbine*, u kojem se odrazila imenica *greb*, s prijevodom *o > e* koji ne postoji u tamošnjim suvremenim govorima, već je ostatak starijega jezičnog stanja.

I toponim *Dždovo* (Ka) može se dovesti u vezu s daljom prošlošću i starijim vjeronanjima. Naime, kako je *did* bio najviši dostojanstvenik bosanske crkve (krstjana, bogumila), bilo bi dobro u ovome kraju provesti temeljita etnološka istraživanja kako bi se utvrdilo do koje je mjere stanovništvo pristiglo iz Bosne i Hercegovine bilo pod utjecajem te crkve. Možda bi se i toponimi *Stárci* (Klj) i *Stárac* (Ka), koje smo svrstali pod one uvjetovane odnosom s drugim toponimima (v. t. 5.1.3.), također mogli dovesti u vezu s krstjanskim tragovima u miljevačkim selima.

Kao što smo već rekli, toponim *Počívale* odnosi se područje na kojemu je zastajala pogrebna povorka na putu prema crkvi što se nalazila u susjednome selu Drinovcima.

5.4. toponimi etnonimnoga postanja

Řvace (Ka)

5.5. toponimi nejasna postanja ili motivacije:

*Bälĕk/Bälĕci*¹⁸ (Ka), *Čepĕruša/Čepĕruše* (Klj), *Drńjovac* (Ka), *Đùlŭnga/Đòlōnga* (Ka), *Kótlina dräga* (Ka), *Kučĕljak* (Ka), *Plĕja* (Klj).

5.6. toponimi antroponimnoga postanja:

Velik je broj toponima motiviran antroponimima, ponajčešće obiteljskim te osobnim nadimcima, prezimenima i osobnim imenima. Za neke od njih, s obzirom na nedostatak pisanih vrela i nepoznatost današnjemu stanovništvu, nismo mogli utvrditi kojom su imenskom kategorijom motivirani. U kaočinskoj toponimiji riječ je o sljedećim primjerima: *Bandus* (*Bandùsice*, *Bândusovac*), *Barban/Balban* (*Barbánova drážica* / *Balbánova dräga*), *Beklin* (*Beklínovac*), a u ključkoj o ovim primjerima: *Čepĕrin* (*Čepĕrínova ògreda*), *Đako* (*Đàkuša*, *Đàkuše*), *Kavela* (*Kavĕluša*), *Labor* (*Labòruše*), *Šukić* (*Šúkić vřtā*).

U veliku broju toponima odrazili su se **obiteljski nadimci**. U Kaočinama je riječ o sljedećim primjerima: *Bláži*¹⁹ (*Bláži*, *Blážovac*), *Cígici* (*Cígíća gréda*), *Čūnici* (*Čūnici*, *Čūnicovac*), *Dūmići* (*Dūmicovac*, *Dūmići*, *Dūmicòvka/Dūmicòvke*), *Làbusi* (*Làbusi*, *Làbusòvci*), *Medári* (*Medàruša*, *Medàruše*), *Miškovići* (*Miškovića bŭnār*, *Miškuše*), *Prdĕleci* (*Prdĕleci*, *Prdàkuše/Prdelĕkuša*), *Stòjāci* (*Stòjāci*, *Stòjākov bŭnār*, *Stòjākova lòkva*, *Stòjākova pĕćina*), *Tŭrkovići* (*Tŭrkuša*).

¹⁸ Ime se odnosi na slabo plodne oranice, a možda bi se moglo dovesti u vezu s općom imenicom *balek* = *baliĕk* 1. 'rug, ruganje', 2. čeljade kojemu se rugaju (ARj, I, 165.). Prema Skoku riječ je o imenici onomatopejskoga postanja (I, 101).

¹⁹ Nositelji obiteljskih nadimaka *Blaži*, *Čunići* i *Dumići* prezivaju se *Ivić*. *Labusi* se prezivaju *Šarac*, *Medarima* je prezime *Kulušić*, *Miškovićima* i *Turkovićima* *Vlajić*, *Prdelecima* *Malenica*, a *Stojacima* *Lovrić*.

U ključkoj se toponimiji odrazio manji broj obiteljskih nadimaka nego u Kaočinama: *Bârbići (Bârbići)*²⁰, *Lâbusi (Lâbusovac, Miškovići (Miškovića ògrede), Škrâpići (Škrâpići)*²¹.

I manji broj **osobnih nadimaka** čuva se u toponimiji.

U kaočinskoj toponimiji odrazili su se sljedeći osobni nadimci: *Brále (Brálinovac), Bùrlīc (Burlícinovac), Kéljo (Kèljuša/Kèljuše), Krâlj (Krâljjuša), Lúle (Lúlinica), Měštar (Měštròvci), Nâcin (Nâcinovac), Prtékalò (Prtékalovac).*

U ključkoj toponimiji čuvaju se sljedeći osobni nadimci: *Bíco (Bícina pècina / Bícin vřtâ), Cóle (Cólinovac), Číko (Číkinovac), Đéro (Đérinovac), Ljâljo/Ljâlja (Ljâljuša), Pívac (Pívčovi vřtli), Túle (Túline nřive), Tušilo (Tušilòvka).*

Velik je broj toponima motiviran **osobnim imenima**. U Kaočinama riječ je o sljedećim imenima: *Gřgūr (Grgùruše), Jòsip (Jòsipòvka), Kóle < Nikola (Kólinca), Mârija (Marjèkuša), Mârko (Mârkovica/Mârkovice), Markèla < Marko (Markèlin vřtâ), Mârtin (Mârtinòvka), Mileka < Mile (Milekovac), Mišo < Mihovil (Míšina kùća, Mišuša, Mišuše), Pájo < Pavao (Pájinovac), Pâško < Paškalj < Paškval (Pâškin bñnâr), Péšo < Petar (Pèšòvica), vjerojatno andronim Pètruša (Pètrušinca), Pilip < Filip (Pilipòvci), Rášo < Radomir (Râšinovac), Rùdela (Rùdelin vřtâ).*

U ključkoj su toponimiji potvrđena sljedeća osobna imena: *Dára (Dàruše), Đúko < Đuro < Jure (Đúkinovac), Gřgūr (Grgùruša), Jáko < Jakov (Jákinovac), Jášo < Jandrija (Jášino vřilo), Júko < Jure (Júkinica, Júkinovac), Pérko < Petar (Pèrkuše), Lúca < Lucija (Lúcinovac), Mára < Marija (Mârina jâma), Mârkuz < Marko (Mârkuzov vřtâ), Tóle < Tolimir (Tólina draga), Žívko (Žívkove ògrede).*

Dominiraju osobna imena kršćanskoga podrijetla, ali su sačuvana i imena narodnoga podrijetla kao što su *Mileka, Rášo, Rùdela, Tóle, Žívko*.

Među toponimima motiviranim **prezimenima** čuvaju se današnja miljevačka prezimena.

U kaočinskoj toponimiji odrazila su se sljedeća prezimena: *Bášić (Bášići, Bâšuše, Bášića lòkva), Dželàlija (Dželàlinovac), Kùlušić (Kùlušići), Lâlīc (Lâlīća vinogrād), Skèlīn (Skelínovac, Skelinuše), Súlje (Súlje, Súljin bñnâr, Súljinovac, Súljuša, Súljuše), Šârac (Šârci, Šârcovac) i Vlâjić (Dònjī Vlâjići, Vlâjića ògrede, Vlâjuše, Vlâjuše), a ušćuvana su i izumrla prezimena *Bénić*²² (*Bénića bñnâr*) i *Čòlak*²³ (*Čòlakov bñnâr, Čòlakovac, Čòlakuša*), nemiljevačko, ali drniško prezime *Nâkić (Nâkuše)* te pridjevnik iz doprezimenskoga razdoblja *Vulīc (Vùluša)* (usp. ključki toponim *Vulīća drâga*).*

²⁰ Prezivaju se Kulušić.

²¹ Prezivaju se Kulušić.

²² Prema kazivanju ispitanika riječ je o prezimenu iz turskoga doba.

²³ Prema kazivanju ispitanika Čolaci su se davno odselili u Šibenik. Prema Čilaš Šimpraga (2007: 54) to je prezime bilo prisutno na Miljevcima u selu Širitovcima 1805. godine (*Čolak*), a 1948. ondje je živio još samo jedan nositelj toga prezimena.

U ključkoj toponimiji nalazimo sljedeća prezimena: *Băcić (Băcuša/Băcuše)*, *Čipčić (Čipčići)*, *Dželalija (Dželalici)*, *Kălik (Kălikovac)*, *Kûlušić (Kûlušici, Kûlušovka)*, *Lălic (Dônjă Lăluša, Lălica drăga, Lălica múda, Lălica stîne, Lălica vrtli, Lălici, Lăluša / Gôrnjă Lăluša, Lăluše)*, *Malënica (Malënčići)*, *Mazălin (Mazălinove ôgrede)*, *Mihăljevič²⁴ (Miăljovića livade)*, *Mřšić (Mřšuše)*, *Pándža²⁵ (Pándžinovac)*, *Skělîn (Skelinuša)*, *Tétlo (Tétlina drăga / Tétlića drăga, Tétlići)*, *Víšić (Víšića pòlje)*, *Vûkorepa (Vûkorepe)* i pridjevak *Vulić (Vulića drăga²⁶)*.

I sam horonim *Miljôvci* vjerojatno je antroponimnoga postanja.

5.6.1. jednorječni toponimi antroponimnoga postanja

Svi jednorječni toponimi iz ove skupine jesu imenice, a s obzirom na tvorbena svojstva možemo ih svrstati u dvije skupine.

5.6.1.1. toponimi antroponimnoga postanja s toponomastičkim sufiksima:

Băcuša/Băcuše (Klj), *Bandûsice (Ka)*, *Bândusovac (Ka)*, *Băšuše (Ka)*, *Be-klínovac (Ka)*, *Blăžovac (Ka)*, *Brălinovac (Ka)*, *Burlícinovac (Ka)*, *Cólinovac (Klj)*, *Čepiruša/Čepiruše (Klj)*, *Čòlakovac (Ka)*, *Čòlakuša (Ka)*, *Čûnicovac (Ka)*, *Číkinovac (Klj)*, *Dăruše (Klj)*, *Dûmicovac (Ka)*, *Dûmicôvka/Dûmicôvke (Ka)*, *Dželălinovac (Ka)*, *Đăkuša (Klj)*, *Đérinovac (Klj)*, *Đúkinovac (Klj)*, *Grgûruša (Klj)*, *Grgûruše (Ka)*, *Jăkinovac (Klj)*, *Jòsipôvka (Ka)*, *Júkinica (Klj)*, *Júkinovac (Klj)*, *Kălikovac (Klj)*, *Kavèluša (Klj)*, *Kèljuša/Kèljuše (Ka)*, *Kólinca (Ka)*, *Krăljuša (Ka)*, *Kûlušovka (Klj)*, *Labòruše (Klj)*, *Lăbusovac (Klj)*, *Lăbusôvci (Ka)*, *Lăluša (Klj)*, *Lăluše (Klj)*, *Lúcinovac (Klj)*, *Lúlinica (Ka)*, *Ljăljuša (Klj)*, *Marjèkuša (Ka)*, *Mărkovica/Mărkovice (Ka)*, *Mărtinôvka (Ka)*, *Medăruša (Ka)*, *Medăruše (Ka)*, *Měštrôvci (Ka)*, *Milekovac (Ka)*, *Miškuše (Ka)*, *Mišuša (Ka)*, *Mišuše (Ka)*, *Mřšuše (Klj)*, *Năcinovac (Ka)*, *Năkuše (Ka)*, *Pándžinovac (Klj)*, *Pájinovac (Ka)*, *Pèrkuše (Klj)*, *Pètrušínca (Ka)*, *Pîlipôvci (Ka)*, *Prđakuše/Prdelèkuša (Ka)*, *Răšinovac (Ka)*, *Skelínovac (Ka)*, *Skelinuša (Klj)*, *Skelinuše (Ka)*, *Súljinovac (Ka)*, *Sûljuša/Sûljuše (Ka)*, *Sûljuše (Ka)*, *Šărčovac (Ka)*, *Tûšilôvka (Klj)*, *Tûrkuša (Ka)*, *Vlăjuše (Ka)*, *Vûluša (Ka)*

Većina sufiksa kojima su tvoreni toponimi iz ove skupine označuje pripadnost (*-ica, -ovac, -uša, -ôvka, -inovac, -ôvci, ínca/-inica, -ovica*).

²⁴ Danas prezime u Drnišu.

²⁵ Danas u Suknovcima u Promini.

²⁶ Ovaj toponim svjedoči o starijem stanovništvu koje je tu živjelo u 17. stoljeću. Naime, na Miljevcima je 1693. zabilježen antroponim *Vulich*, koji zbog neutvrđenoga kontinuiteta smatramo pridjevkom, a ne prezimenom (v. Čilaš Šimpraga 2007: 47).

5.6.1.2. antroponimi u funkciji toponima:

Bârbići (Klj), *Básići* (Ka), *Bláži* (Ka), *Čipčiči* (Klj), *Čünići* (Ka), *Dümići* (Ka), *Džèlalići* (Klj), *Kùlušiči* (Ka), *Kùlušiči* (Klj), *Làbusi* (Ka), *Làlići* (Klj), *Malènciči* (Klj), *Stòjāci* (Ka), *Súlje* (Ka), *Šārci* (Ka), *Škrāpići* (Klj), *Tétlići* (Klj), *Vükorepe* (Klj)

Riječ je o toponimima nastalima transonimizacijom prezimena i obiteljskih nadimaka.

5.6.2. višerječni toponimi antroponimnoga postanja

5.6.2.1. toponimi od antroponima i zemljopisnoga naziva: *Barbánova dražica* / *Balbánova drağa* (Ka), *Básića lõkva* (Ka), *Bíćina pèćina* (Klj), *Cígíća gréda* (Ka), *Jášino vr̃lo* (Klj), *Làlića drağa* (Klj), *Làlića stíne* (Klj), *Márina jàma* (Klj), *Miàljovića livade* (Klj), *Tétlina drağa* / *Tétlića drağa* (Klj), *Stòjākova lõkva* (Ka), *Stòjākova pèćina* (Ka), *Tólina drağa* (Klj), *Vúlića drağa* (Klj). U ovoj skupini toponima čuvaju se apelativi koji se odnose na geomorfologiju krša: *drağa*, *dražica*, *gréda*, *jàma*, *lõkva*, *pèćina*, *vr̃lo*.

5.6.2.2. toponimi od antroponima i gospodarskih naziva: *Bénića bünār* (Ka), *Bíćin vr̃tā* (Klj), *Čeprínova ògrede* (Klj), *Čòlakov bünār* (Ka), *Làlića vinogrād* (Ka), *Làlića vr̃tli* (Klj), *Markèlin vr̃tā* (Ka), *Màrkuzov vr̃tā* (Klj), *Mazalínove ògrede* (Klj), *Míšina kùća* (Ka), *Miškovića bünār* (Ka), *Miškovića ògrede* (Klj), *Pàskin bünār* (Ka), *Pívčovi vr̃tli* (Klj), *Rùdelin vr̃tā* (Ka), *Stòjākov bünār* (Ka), *Súljin bünār* (Ka), *Šúkić vr̃tā* (Klj), *Túline njīve* (Klj), *Víšića pòlje* (Klj), *Vlájića ògrede* (Ka), *Živkove ògrede* (Klj).

Nisu potvrđeni toponimi od antroponima i fitonima, a prevladavaju toponimi od antroponima i gospodarskih naziva kao što su *bünār*, *pòlje*, *vinogrād*, *vr̃tā*, *kùća*, *ògrede*. U ovoj skupini velik je broj toponima motiviranih nazivom turskoga podrijetla *bünār* 'zdenac', a na cijelom miljevačkom području zdenci se najčešće nazivaju dvorječnom posvojnomo sintagmom.

5.6.2.3. toponimi od antroponima i odnosnoga pridjeva: *Dònjī Vlájīci* (Ka), *Gòrnjī Vlájīci* (Ka). S obzirom na geografski smještaj tih zaselaka, pridjev *gòrnjī* znači 'sjeveroistočni', a *dònjī* 'jugozapadni'.

5.6.2.4. Ostalo: *Làlića múda* (Klj)

6. Zaključak

Nevelika miljevačka sela Kaočine i Ključ najvjerojatnije kao i njihova imena, sudeći prema povijesnim potvrdama, potječu iz kasnoga srednjeg vijeka. Sela su se razvila na visoravni ponad dubokoga kanjona rijeke Čikole. Danas su rijetko naseljena, a tamošnje stanovništvo još čuva toponimiju koja je nastajala stoljeći-

ma i u kojoj se odražavaju životne i jezične prilike bitne za taj prostor. U prikupljenoj toponimiji samo su dva imena sela, nevelik je broj imena zaselaka, malen je broj hidronima, a prevladavaju anojkonimi, tj. zemljišna imena. Analizirajući jezično podrijetlo i motivaciju kaočinskih i ključkih toponima, otkriva se njihova starost i organiziranost prostora. Riječ je o relativno mladoj toponimiji, s jezičnim utjecajima uglavnom iz turskoga i mletačkoga, ali uz dominaciju toponima hrvatskoga podrijetla. Prevladavaju toponimi antroponimnoga postanja. Antroponimima su motivirana imena zemljišnih čestica koje imaju poljoprivrednu vrijednost, a riječ je o oranicama, ogradama, vinogradima, nerijetko lokvama i zdencima, pa i pašnjacima premda imena velikih, često zajedničkih, pašnjaka nisu odantroponimnoga postanja.

Toponima je više u zaseocima i njihovoj blizini te uz rijeku Čikolu i pravce kojima se spušta prema Čikoli, a manje ih je na neplodnim područjima udaljenijima od zaselaka koji služe za ispašu. U toponimiji se odrazila reljefna, biljna i životinjska raznolikost prostora. Toponimizirani su mnogi zemljopisni nazivi koji se odnose na geomorfološke oblike i nazivi koji se odnose na smještaj zemljopisnoga objekta te na druge značajke zemljopisnoga objekta. Motivacijsko-semantička raščlamba otkriva da se stanovništvo tradicionalno bavilo stočarstvom, osobito ovčarstvom. Da je prostor krševit, uz spomenute toponime koji se odnose na morfološke oblike krša, otkrivaju i toponimi koji svjedoče o privođenju tla kulturi kao što su *Cípci* (Klj), *Gròmile* (Klj), *Krčovina* (Ka) itd. Premda je nevelik broj kulturpopovijesno motiviranih toponima, oni su važni svjedoci vjerskoga života tamošnjega stanovništva (npr. *Počivale*, *Vratàruša* itd.).

Potrebno je poduzeti daljnja toponomastička istraživanja cijelih Miljevaca i okolnih područja Drniške krajine kako bi se utvrdilo u kojoj se mjeri pri velikim seobama zadržalo starosjedilačko stanovništvo, kakav je uistinu bio njihov jezični, tj. narječni status te odakle je točno s obzirom na jezične, kulturne i vjerske značajke došlo novo stanovništvo.

7. Literatura

- ***2007. *Opširni popis Kliškog sandžaka iz 1550. godine*. [obradili Fehim Dž. Spaho, Ahmed S. Aličić; priredila Behija Zlatar]. Sarajevo: Orientalni institut.
- ***2002. *Veliki atlas Hrvatske* (u mjerilu 1 : 100 000). Zagreb: Mozaik knjiga.
- ARj = *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. [ur. Đ. Daničić et alii]. Zagreb: JAZU, 1881. – 1970.
- ANIĆ, VLADIMIR; BROZOVIĆ RONČEVIĆ, DUNJA; GOLDSTEIN, IVO; GOLDSTEIN, SLAVKO; JOJIĆ, LJILJANA; MATASOVIĆ, RANKO; PRANJKOVIĆ, IVO. 2002. *Hrvatski enciklopedijski rječnik*. Zagreb: Novi Liber.
- BOERIO, GIUSEPPE. ³1867. *Dizionario del dialetto veneziano*. Venezia.

- BROZOVIĆ RONČEVIĆ, DUNJA. 1999. Nazivi za blatišta i njihovi toponimijski odrazi u hrvatskome jeziku. *Folia onomastica Croatica*, 8, Zagreb, 1–44.
- BROZOVIĆ RONČEVIĆ, DUNJA. 1997. Hidronimi s motivom *vrelišta* na povijesnom hrvatskom području. *Folia onomastica Croatica*, 6, Zagreb, 1–40.
- ČILAŠ ŠIMPRAGA, ANKICA. 2007. Razvoj prezimenskog sustava na Miljevcima. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 33, Zagreb, 41–65.
- KOSOR, KARLO. 1995. Drniška krajina za turskog vladanja. *Povijest drniške krajine : zbornik povijesnih studija 1494. – 1940*. Split.
- MEYER-LÜBKE, WILHELM. ⁵1972. *Romanisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Carl Winter Universitaetsverlag.
- PILIĆ, ŠIME. 2009. Gdje je bilo i nestalo selo Filipović. *Godišnjak Titius: Časopis za interdisciplinarna istraživanja porječja Krke*, 2, Split, 87–118.
- PILIĆ, ŠIME. 2009. Miljevci: jedno ili sedam sela. *Godišnjak Titius: Časopis za interdisciplinarna istraživanja porječja Krke*, 1, Split, 363–383.
- SKOK, PETAR. 1971. – 1974. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*, I–IV. Zagreb: JAZU.
- SLUKAN ALTIĆ, MIRELA. 2007. *Povijesna geografija rijeke Krke: kartografska svjedočanstva*. Šibenik: Javna ustanova Nacionalni park Krka (Zagreb: Narodne novine).
- ŠKALJIĆ, ABDULAH. 1973. *Turcizmi u srpskohrvatskom-hrvatskosrpskom jeziku*. Sarajevo: "Svjetlost" izdavačko poduzeće.
- SMILJANIĆ, FRANJO. 1992. Građa za povijesnu topografiju kninsko-drniškoga kraja u srednjem vijeku. Arheološka istraživanja u Kninu i okolici. *Izdanja HAD-a*, 15, 55–63.
- SNOJ, MARKO. 2009. *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*. Ljubljana: Modrijan.
- STOŠIĆ, KRSTO. 1941. *Sela šibenskog kotara*. Šibenik.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2004. *Bračka toponimija*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2005. *Toponimija hrvatskoga jadranskog prostora*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

The toponymy of villages of Kaočine and Ključ in the parish of Miljevci

Abstract

More than 380 place-names from named settlements of the Miljevci parish in Drniška Krajina have been analyzed for the purpose of this article. In the introductory part of the article, the author offers a general historical and geographical review of the analyzed settlements. The following section provides the dialectological features of the local speech, and finally the semantic-motivational analysis of the collected toponyms with commentaries on their etymology and estimates on their age. Maps and tables with numbered toponyms and short descriptions of geographical referents are also included in the article.

Ključne riječi: toponimija, Kaočine, Ključ, Miljevci

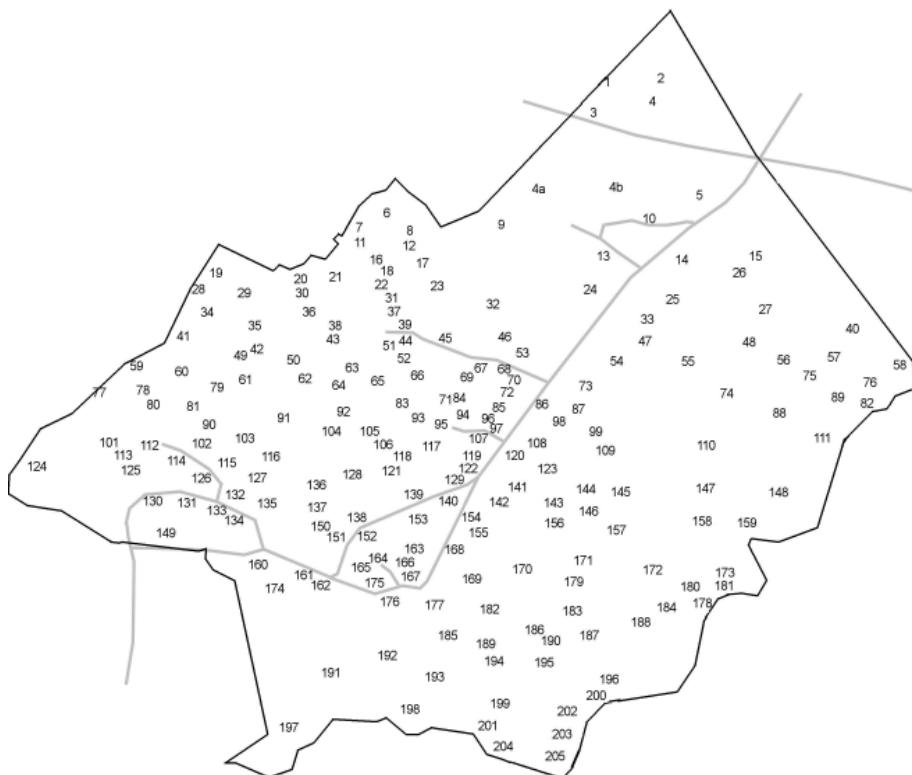
Key words: toponymy, Kaočine, Ključ, Miljevci

Prilozi

Legenda:

- ogr. = ograda
- or. = oranica
- pš. = pašnjak
- vc. = voćnjak
- vg. = vinograd

I. Zemljovid Kaočina s tabličnim popisom toponima i opisom imenovanih zemljopisnih objekata

br. oznaka	toponimski lik	opis referenta / objekt imenovanja
1	<i>Nàvr Čóšē</i> (Ka)	or. sjeverno od Čóše
2	<i>Pérkovac</i> (Ka)	bunar sjeverno od G. Vlajića
3	<i>Čóša</i> (Ka)	dio gaja gdje završavaju ograde
4	<i>Milekovac/Milokovac</i> (Ka)	lokva blizu Perkovca, sjeverno od Gornjih Vlajića
4a	<i>Dželalinovac</i> (Ka)	pš. poviše Gornjih Vlajića
4b	<i>Baròvište</i> (Ka)	pš. i or. iza Vlajića
5	<i>Brzdàrina</i> (Ka)	or. nedaleko od Sela, tj. od Gornjih Vlajića
6	<i>Màrtinòvka</i> (Ka)	or. poviše Rvaca
7	<i>Màslinār</i> (Ka)	or. blizu Rvaca
8	<i>Řvace</i> (Ka)	vg. i or. blizu Maslinara i Kamenara
9	<i>Vláke</i> (Ka)	pš. od Klačina prema Dželalinovcima
10	<i>Gòrnji Vlajići / Gòrnjē sèlo / Sèlo</i> (Ka)	zaselak
11	<i>Kàmenār</i> (Ka)	vg. blizu Maslinara i Rvaca
12	<i>Dìljke</i> (Ka)	or. i vg. u Rvacima
13	<i>Pòdjare</i> (Ka)	šuma u Selu, tj. u G. Vlajićima
14	<i>Miškovića bünār</i> (Ka)	bunar u G. Vlajićima
15	<i>Bàreka</i> (Ka)	gaj, područje prema selu Trbounju
16	<i>Vùluša</i> (Ka)	vg. blizu Burlícinovca i Kamenara
17	<i>Prògon</i> (Ka)	neplodno područje
18	<i>Burlícinovac</i> (Ka)	vg. ispod Starca
19	<i>Do Gája</i> (Ka)	pš. i or. blizu Nugla
20	<i>Bénića bünār</i> (Ka)	bunar na granici sa Širitovcima
21	<i>Rášinovac</i> (Ka)	vg. i pš. istočno od Benića bunara
22	<i>Pájinovac</i> (Ka)	or. ispod Vuluša
23	<i>Marjèkuša</i> (Ka)	or. poviše Čunića
24	<i>Ûsplavina</i> (Ka)	mala lokva kod Cigine kuće
25	<i>Mišuša</i> (Ka)	pš. kod Vlajića
26	<i>Vřtline</i> (Ka)	ogr. u Gaju, blizu Bareke
27	<i>Gâj</i> (Ka)	pš., veliko neplodno područje u istočnome dijelu sela
28	<i>Núgli</i> (Ka)	or. kod Čolakuše na granici s Drinovcima
29	<i>Zelèнкуše</i> (Ka)	or. i vg. u Vlajića
30	<i>Nàčinovac</i> (Ka)	ogr. blizu Benića bunara
31	<i>Stàrac</i> (Ka)	vg. poviše Čunića

32	<i>Klāčine</i> (Ka)	or. kod Čunića, blizu Bašuša
33	<i>Sělince</i> (Ka)	krš, pš. blizu Usplavina
34	<i>Lālīca vinogrād</i> (Ka)	or. blizu Nugla, blizu granice prema Širitovcima
35	<i>Nākuše</i> (Ka)	or. istočno od Lalića vinograda
36	<i>Griblje</i> (Ka)	vg. i or. blizu Naćinovca
37	<i>Đūlūnga/Đōlōnga</i> (Ka)	njiva kod Staraca, blizu Kose
38	<i>Šārčovac</i> (Ka)	bunar kod Čunića
39	<i>Kòse</i> (Ka)	pš. blizu Starca
40	<i>Òsridak</i> (Ka)	dio Gaja prema granici s Trbounjem
41	<i>Skelinuše</i> (Ka)	pš. i vg. uz granicu sa Širitovcima, blizu Lalića vinograda
42	<i>Skelínovac</i> (Ka)	or. usjever, iza Dolaca
43	<i>Pilipōvci</i> (Ka)	lokva i 3 bunara iza Ivića
44	<i>Čūnici</i> (Ka)	zaselak
45	<i>Bāšuše</i> (Ka)	ogr. prema Čunićima, do Klačina
46	<i>Beklínovac</i> (Ka)	or. prema Čunićima
47	<i>Ljúta</i> (Ka)	pš. istočno od Gornjih Vlajića
48	<i>Rùdelin vřtā</i> (Ka)	or. u Gaju poviše Gornjeg rovanja
49	<i>Čūnićovac</i> (Ka)	or. zapadno od Dolaca
50	<i>Dōci</i> (Ka)	or. i pš. blizu Skelinovca i Meštrovaca
51	<i>Júkīnica</i> (Ka)	or. ispod Čunića
52	<i>Dōlac</i> (Ka)	or. do Jukinice
53	<i>Křčovina</i> (Ka)	pš. blizu Klačina
54	<i>Pětrušīnca</i> (Ka)	pš. poviše Rukavca
55	<i>Gōrnjī ròvanj</i> (Ka)	lokva 1 km zapadno od Paškina bunara
56	<i>Drāčovica</i> (Ka)	pš. u Gaju
57	<i>Pāškin bñnār</i> (Ka)	lokva u Gaju
58	<i>Rāketa</i> (Ka)	šuma
59	<i>Ōgredice</i> (Ka)	pš. i or. na granici prema Drinovcima i Širitovcima
60	<i>Stōjākov bñnār</i> (Ka)	bunar u Stojacima
61	<i>Na Vlāki</i> (Ka)	pš., neplodno sjeverno od Čolakuše
62	<i>Měštrōvci</i> (Ka)	or. i vg. blizu lokve Donji rovanj
63	<i>Sūljuša / Sūljuše</i> (Ka)	pš. poviše Počeprkna i ispod Dumića
64	<i>Dōnjī ròvanj</i> (Ka)	lokva ispod Ivića prema zapadu; nalazi se na zapadu u odnosu na Gornji rovanj
65	<i>Pōčeprkno</i> (Ka)	vg. poviše Markovice
66	<i>Kěljuša/Kěljuše</i> (Ka)	vg., or. nedaleko od Počeprkna

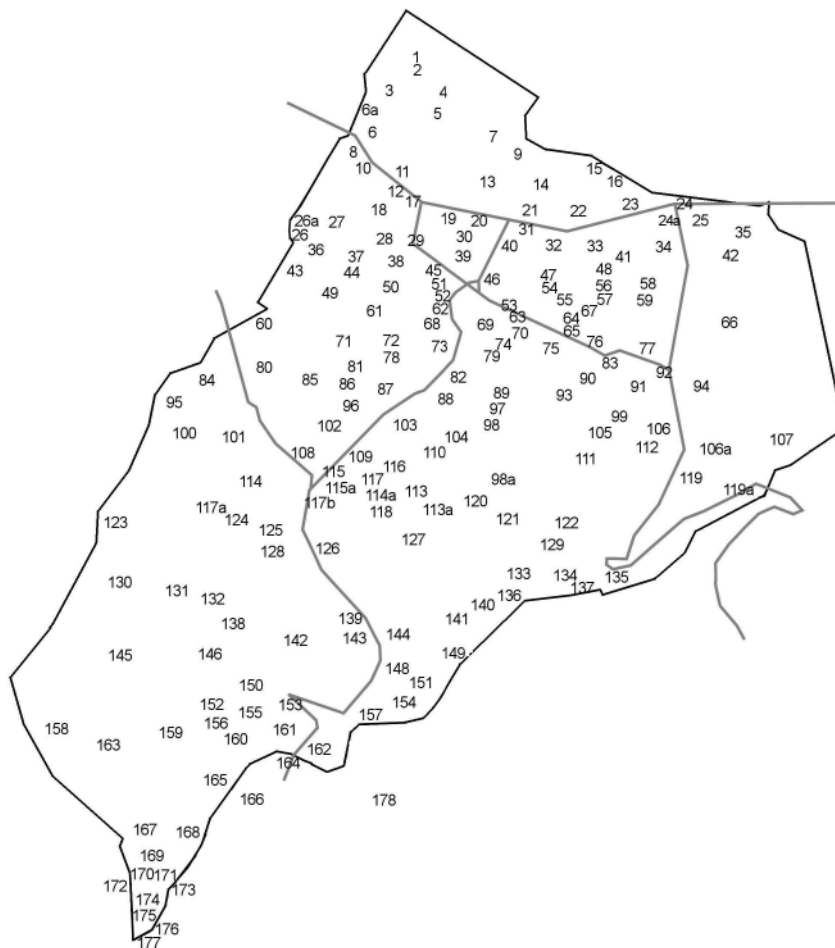
67	<i>Vlājuše</i> (Ka)	or. uz Prtekalovac
68	<i>Miškuše</i> (Ka)	or. poviše Dumića
69	<i>Prtékalovac</i> (Ka)	or. ispd Vinogradine, blizu Malenica
70	<i>Iza Pèci</i> (Ka)	or. poviše Oskoruše
71	<i>Krčić</i> (Ka)	pš. kod Vinogradina
72	<i>Gràdine</i> (Ka)	pš. zap. od Kulušića
73	<i>Rukávac</i> (Ka)	pš. poviše Kulušića
74	<i>Kùpusār</i> (Ka)	ogr., pš. poviše Razorina
75	<i>Jarètina</i> (Ka)	pš. kraj Dračovice
76	<i>Crvenā grēda</i> (Ka)	greda crvene boje blizu Rakete
77	<i>Ljúta</i> (Ka)	pš. zapadno od Stojakove lokve
78	<i>Stòjākova lõkva</i> (Ka)	lokva 100 m ispod Stojakova bunara u Stojacima
79	<i>Šljivik</i> (Ka)	vc. u Stojacima
80	<i>Vláka</i> (Ka)	veće neplodno područje zapadno od Čolakuše
81	<i>Čolakuša</i> (Ka)	pš. kraj Čolakova bunara
82	<i>Čikōjla</i> (Ka)	rijeka
83	<i>Zidine</i> (Ka)	ogr. ist. od Markovice, blizu Počeprkna
84	<i>Vinogràdine</i> (Ka)	or. sjeverno od Malenica, prema Keljušama
85	<i>Òskoruša</i> (Ka)	vg. kraj Gradina
86	<i>Kùlušići / Dònjē sèlo</i>	zaselak
87	<i>Sadić</i> (Ka)	ogr. istočno od Kulušića
88	<i>Grgùruše</i> (Ka)	pš. blizu Kupusara
89	<i>Lúlinica</i> (Ka)	pećina blizu Crvene grede
90	<i>Čòlakov bunnār</i> (Ka)	bunar nedaleko od Čolakuše i Čolakovca
91	<i>Súljinovac</i> (Ka)	or. zapadno od Prdeleka prema Čolakovu bunaru
92	<i>Mârkovica/Mârkovice</i> (Ka)	vg. kod Donjega rovanja
93	<i>Dučanine</i> (Ka)	or. uz Malenice Prdeleke
94	<i>Kòsa</i> (Ka)	or. i pš. niže Nizbrdnjača
95	<i>Malènice Prdèleci</i> (Ka)	zaselak
96	<i>Krâjni vřtā</i> (Ka)	pš. kraj Oskoruše
97	<i>Nizbrdnjača/Nizbrnjača</i> (Ka)	or. blizu Malenica Prdeleka
98	<i>Bunarić</i> (Ka)	bunar u Kulušićima
99	<i>Zàogreda</i> (Ka)	or. i pš. poviše kuće Kulušića
101	<i>Stòjāci</i> (Ka)	zaselak

102	<i>Čòlakovac</i> (Ka)	vg. i or. ispod Dolaca
103	<i>Kòlínca</i> (Ka)	ogr., pš. poviše Mrgilja
104	<i>Vláke</i> (Ka)	or. južno od Donjeg rovanja i Markovice
105	<i>Vlajuše</i> (Ka)	or. nedaleko od Donjeg rovanja, blizu Vlaka
106	<i>Dòlac</i> (Ka)	or. do Vlajuša
107	<i>Dùmići</i> (Ka)	zaselak
108	<i>Sàdina</i> (Ka)	pš. blizu glavne ceste blizu Kulušića
109	<i>Smrìke</i> (Ka)	pš. ist. od Kulušića
110	<i>Ràzorine</i> (Ka)	ograde blizu Grguruša
111	<i>Vodènica</i> (Ka)	strana i dio korita Čikole
112	<i>Türkuša</i> (Ka)	ogr., tj. or. kod Čolakovca
113	<i>Brálinovac</i> (Ka)	or. i pš. poviše Donjih Vlajića
114	<i>Gràdina</i> (Ka)	pš. zap. od Mrgilja u Vlajićima
115	<i>Mrgíli</i> (Ka)	pš. i vg. poviše D. Vlajića
116	<i>Súljin bünār</i> (Ka)	bunar
117	<i>Poprikača</i> (Ka)	or. blizu Nizbrdnjače, a južno od Malenica Prdeleka
118	<i>Rivanòvka</i> (Ka)	or. juž. od Dumića
119	<i>Pòdvòrnica</i> (Ka)	or. kod Potpojete
120	<i>Míšina kùća</i> (Ka)	lokalitet na kojem je bila stara kuća čiji su se vlasnici iselili, nalazi se kraj ograde koja se naziva Selina
121	<i>Podadòlac</i> (Ka)	pš. i or. blizu Rivanovke
122	<i>Pòtpojeta</i> (Ka)	or. uz cestu
123	<i>Sěline</i> (Ka)	or. i vč. južno od Bandusica
124	<i>Gròmilica</i> (Ka)	neplodno područje, pš. zapadno od Vlajića, granično s Drinovicima
125	<i>Pòdvòrnice</i> (Ka)	njive u Donjim Vlajićima
126	<i>Jamišta</i> (Ka)	or. poviše D. Vlajića
127	<i>Súlje</i> (Ka)	zaselak
128	<i>Dùmičovka/Dùmičovke</i> (Ka)	ogr. i pš. kraj Vlaka
129	<i>Stàze</i> (Ka)	pš. kod Podvornice i Potpojete
130	<i>Dònjī Vlajići</i> (Ka)	zaselak
131	<i>Vlajića ògrede</i> (Ka)	ogr. zapadno od Gornjih Vlajića
132	<i>Dùbravica</i> (Ka)	pš. istočno od Vlajića, preko puta Piskulje
133	<i>Bàndusovac</i> (Ka)	greda nad Čikolom visine oko 50 m visine
134	<i>Piskulja</i> (Ka)	pš. u Donjim Vlajićima
135	<i>Làbusi</i> (Ka)	zaselak blizu Sulja

136	<i>Dūmičovac</i> (Ka)	ogr. kraj Labusa
137	<i>Mišuše</i> (Ka)	ogr. poviše Medaruša, između Blaža i Labusa
140	<i>Drñjovac</i> (Ka)	lokva između Kulušića i Bašića
141	<i>Bandusice</i> (Ka)	pašnjak blizu Drñjovca
142	<i>Mäsline</i> (Ka)	or. istočno od Drñjovca
143	<i>Bünšte</i> (Ka)	neplodno područje blizu Bandusica
144	<i>Gřmi</i> (Ka)	pš. ist. od Bandusica
145	<i>Pěšōvica</i> (Ka)	or. kod Smrika
146	<i>Rupětina</i> (Ka)	or. kod Pešovice
147	<i>Stānine</i> (Ka)	nepl. ist. od Smrika
148	<i>Pāsija drāga</i> (Ka)	draga od Grguruša prema Čikoli
149	<i>Prdākuše/Prdelēkuša</i> (Ka)	or. koje pripadaju Ključu i Donjim Vlajićima
150	<i>Medāruše</i> (Ka)	pš., or. i ograde poviše Blaža i Dumića i uza samu cestu
151	<i>Blāži</i> (Ka)	zaselak blizu Bašića
152	<i>Rīpište</i> (Ka)	or. i pš. do Latice
153	<i>Medāruša</i> (Ka)	ogr. južno od lokve Drñjovca
154	<i>Īspod Grōmilē</i> (Ka)	or. i pašnjak pokraj Gromile blizu Kulušića
155	<i>Blāžovac</i> (Ka)	or. ist. od Kajina vrtla
156	<i>Grōmila</i> (Ka)	pš. i vrtli prije Kularuše blizu Kulušića
157	<i>Kolāruša/Kulāruša</i> (Ka)	lokva istočno od Gromile
158	<i>Pōpovice</i> (Ka)	pš., neplodno područje i ogr. prema Čikoli
159	<i>Kōtlina drāga</i> (Ka)	draga ist. od Popovice
160	<i>Lābusōvci</i> (Ka)	or. i ogr. blizu Starca
161	<i>Stārac</i> (Ka)	or. zapadno od Bašića
162	<i>Čvākara</i> (Ka)	ograda na krivini poviše Blaža
163	<i>Srīdnjā ōgreda</i> (Ka)	pš., neplodno kraj Bašića
164	<i>Lātica</i> (Ka)	or. kraj Kitice u Bašićima
166	<i>Kitica</i> (Ka)	or. kraj Latice u Bašićima
167	<i>Bāšići</i> (Ka)	zaselak
168	<i>Kājīn vřtā</i> (Ka)	nepl. ist. od Medaruše
169	<i>Kučēljak</i> (Ka)	or. i vg. istočno od Bašića, blizu Selina
170	<i>Sěline</i> (Ka)	or. i pš. istočno od Bašića
171	<i>Kolāruše/Kulārušice</i> (Ka)	ograde kod lokve Kolaruše
172	<i>Markēlin vřtā</i> (Ka)	u prošlosti vg. na putu prema Čikoli
173	<i>Cīgića grēda</i> (Ka)	greda nedaleko od Tanke drage
175	<i>Kāčīne/Kāčīne</i> (Ka)	vć., or., ogr. u Bašićima

176	<i>Bälēk/Bälēci</i> (Ka)	slabo plodne or. kod Bašića
177	<i>Krčovine</i> (Ka)	njive između Baleka i Široke
178	<i>Kòtli</i> (Ka)	udolina prema Čikoli
179	<i>Gòrnji gāj</i> (Ka)	neplodno područje istočno od Selina
180	<i>Tànkā drāga</i> (Ka)	uvala prema Čikoli
181	<i>Sīdnica</i> (Ka)	mjesto uz Tanku dragu odakle je lijep pogled na Čikolu
182	<i>Širokā</i> (Ka)	neplodno područje istočno od Krčovina prema Selinama
183	<i>Njīvice</i> (Ka)	pš. zapadno od Josipovke
184	<i>Krāvijā drāga</i> (Ka)	uvala prema Čikoli kod Josipovke
185	<i>Dīdovo</i> (Ka)	vg. kod Oborića
186	<i>Vr Kōzijē drāgē</i> (Ka)	pašnjak u Donjem gaju povrh Kozije drage
187	<i>Nādjara</i> (Ka)	pš. u Donjem gaju
188	<i>Jōsipōvka</i> (Ka)	ogr. ispod Markelina vrtla
189	<i>Ōborić</i> (Ka)	or. kraj Didova
190	<i>Dóčić</i> (Ka)	vg., or. na putu iz Selina prema Kozijoj drazi
192	<i>Bāšića lōkva</i> (Ka)	lokva južno od Bašića
193	<i>Krčovina</i> (Ka)	JI i ist. od Bašića lokve
194	<i>Drāžica</i> (Ka)	pš. na početku drage koja se spušta prema Saranči
196	<i>Brīne</i> (Ka)	ograde nad Čikolom
197	<i>Ōsoje</i> (Ka)	granica
198	<i>Krāljuša</i> (Ka)	pš., dio Gaja prema Čikoli, od Bašića lokve prema jugu
199	<i>Barbánova drāžica / Balbánova drāga</i> (Ka)	draga prema Saranči kojom se silazi na Čikolu
200	<i>Ōgreda</i> (Ka)	ograda blizu Kozije drage
201	<i>Sārānča</i> (Ka)	buk blizu Balbanove drage
202	<i>Kōzijā drāga</i> (Ka)	draga, uvala kojom se ide prema Čikoli
203	<i>Trògrlo</i> (Ka)	jama uz Čikolu
204	<i>Vèlikā pècina</i> (Ka)	pećina nedaleko od Saranče
205	<i>Stòjākova pècina</i> (Ka)	pećina u strani, ispod Trogrla
138 i 139	<i>Vlāčine</i> (Ka)	pš. zapadno od ceste između Kulušića i Blaža
165 i 174	<i>Sūljuše</i> (Ka)	njive kod Bašića
191 i 195	<i>Dōnji gāj</i> (Ka)	krš prema Širitovcima i Ključu

II. Zemljovid Ključa s tabličnim popisom toponima i opisom imenovanih zemljopisnih objekata

br. oznaka	toponimski lik	opis referenta / objekt imenovanja
1	<i>Samògradi</i> (Klj)	ograde kraj Poda
2	<i>Nòvā ògreda</i> (Klj)	pašnjak kod Samograda
3	<i>Srìdnjā ògreda</i> (Klj)	pš. poviše Tetlića
4	<i>Pòdi</i> (Klj)	pš. SZ od Okučana
5	<i>Drāžica</i> (Klj)	blizu Sridnje ogrede
6	<i>Tétlići</i> (Klj)	zaselak
6a	<i>Vùkorepe</i> (Klj)	zaselak
7	<i>Òkučane</i> (Klj)	or. kod Gromilica
8	<i>Pòdvòrnica</i> (Klj)	or. u Tetličima
9	<i>Gròmile</i> (Klj)	or., vg. kod Okučana
10	<i>Pòlja</i> (Klj)	or. kod Tetlića
11	<i>Čipčiči</i> (Klj)	zaselak
12	<i>Pòdvòrnica</i> (Klj)	or. u Čipčičima
13	<i>Đúkinovac</i> (Klj)	or. poviše Smrika
14	<i>Piròvina</i> (Klj)	vg. zapadno od Uzbrdice
15	<i>Márina jàma</i> (Klj)	jama poviše Tulinih njiva; granica između Kaočina i Ključa; onamo su bacali mrtve životinje
16	<i>Ûzbrdica</i> (Klj)	njiva blizu Velike ogrede
17	<i>Cípci</i> (Klj)	pš. i or. uz kuće u Čipčičima
18	<i>Pívčovi vřtli</i> (Klj)	or. blizu Dola
19	<i>Màrkuzov vřtā</i> (Klj)	ogr. i njiva nedaleko od Grguruša
20	<i>Smrìke</i> (Klj)	pš. zapadno do Dubrave
21	<i>Gròmilice</i> (Klj)	vg. kod Pirovina
22	<i>Vèlikē ògrede</i> (Klj)	pš. i or. preko ceste u odnosu na selo, kraj Uzbrdice
23	<i>Pilipovača</i> (Klj)	ogr., pš. kraj Uzbrdice
24	<i>Túline njìve</i> (Klj)	njive uz Pilipovaču
24a	<i>Lābrovac</i> (Klj)	veliko neplodno područje kod Tulinih njiva
25	<i>Vřtā</i> (Klj)	pš., šuma u Gaju
26	<i>Počívale</i> (Klj)	omanje područje kraj Podnožja
26a	<i>Pòpišānā ùlica</i> (Klj)	stari put koji vodi prema crkvi, a kojim je u II. svjetskom ratu prolazila granica između NDH-a i Italije
27	<i>Víšića pòlje</i> (Klj)	polje zapadno od Zalokava
28	<i>Zàlokve</i> (Klj)	or. poviše lokve
29	<i>Lālića sfìne</i> (Klj)	pš. uz zadnju kuću na ulazu u Ključ

30	<i>Grgùruša</i> (Klj)	pš. uz cestu kojom se ulazi u selo, uz Smrike
31	<i>Nàgreda</i> (Klj)	pš. i šuma na raskršću, uz ulaz na cestu
32	<i>Kùlušòvka</i> (Klj)	pš. kraj Drljuša
33	<i>Drljuše</i> (Klj)	šuma i pš. blizu Rovanića
34	<i>Šúkić vřtā</i> (Klj)	pš. blizu Rovanića
36	<i>Pòdnòžje</i> (Klj)	njiva kod Počivala
37	<i>Dóčić</i> (Klj)	or., dolac kod Lokve
38	<i>Lòkva</i> (Klj)	seoska lokva
39	<i>Lalići</i> (Klj)	zaselak
40	<i>Dùbrave/Dóčić</i> (Klj)	njiva i ogr. blizu ispod Nagrede
41	<i>Rovanić/Rovanići</i> (Klj)	lokva; češće se rabi množina
42	<i>Làbusovac</i> (Klj)	pš. nasuprot Rovanićima, u kršu
43	<i>Třnòvci</i> (Klj)	or. zapadno od Grašara
44	<i>Škrilje</i> (Klj)	pš., nepl. kod Dočića i Grašara, zapadni dio sela
45	<i>Bàjamići</i> (Klj)	pš. i or. prema Lalićima
46	<i>Dònjā Lāluša</i> (Klj)	or. ispod krajnje kuće Malenica
47	<i>Mālē ògrede</i> (Klj)	šuma poviše Skelinuše
48	<i>Šeničšte</i> (Klj)	pš. uz put prema Rovanjčićima
49	<i>Grāšāri</i> (Klj)	or. zapadno od Kalikovca
50	<i>Pòdlokvine</i> (Klj)	njive južno od Lokve
51	<i>Dùgačkā</i> (Klj)	njiva blizu Lalića
52	<i>Ljāljuša</i> (Klj)	pš., ogr. u selu
53	<i>Pod Lālušòm</i> (Klj)	or. i paš.
54	<i>Skelinuša</i> (Klj)	pš. kraj Gornje Luluše
55	<i>Kùlušiči</i> (Klj)	zaselak
56	<i>Grèbine</i> (Klj)	pš. pokraj Šeničšta
57	<i>Nad Lālušòm</i> (Klj)	or.
58	<i>Sādine</i> (Klj)	pš. istočno od Grebina
59	<i>Ràsodnik</i> (Klj)	ogr. kraj Sadina, blizu Grebina
60	<i>Smřike</i> (Klj)	šuma i neplodno blizu Čukuša
61	<i>Kālikovac</i> (Klj)	or. zapadno od Malenčića
62	<i>Malēnčići</i> (Klj)	zaselak
63	<i>Kòstelovac</i> (Klj)	dio sela
64	<i>Škrāpići</i> (Klj)	zaselak u Kulušićima
65	<i>Dželālići</i> (Klj)	zaselak
66	<i>Gāj</i> (Klj)	veliko neplodno područje u SI dijelu sela prema Kaočinama

67	<i>Làluša / Gôrnjā Làluša</i> (Klj)	or. i vć. poviše Dželalija
68	<i>Křčina</i> (Klj)	or. i vg. nedaleko od Podlokvine
69	<i>Lática</i> (Klj)	pš., prostor u selu gdje se igralo kolo, kolarište
70	<i>Bârbići</i> (Klj)	zaselak u Kulušićima
71	<i>Piskulje</i> (Klj)	or. blizu Kalikovca
72	<i>Būdime</i> (Klj)	vg. i or. istočno od Piskulja
73	<i>Stàze</i> (Klj)	vg. kraj Krčina, Malenica
74	<i>Pòdvòrnica</i> (Klj)	or. u Malenčićima
75	<i>Júkinica</i> (Klj)	or. prema Dželalićima
76	<i>Làdina</i> (Klj)	ograda uz zadnju kuću
77	<i>Prògon</i> (Klj)	ogr. uz Ladinu
78	<i>Ćíkinovac</i> (Klj)	or. ispod Budima
79	<i>Drážica</i> (Klj)	or. ispod Podvornica
80	<i>Ćúkuše</i> (Klj)	pš., u prošlosti vg. zapadno od Piskulja, Širina i Čuka
81	<i>Širine</i> (Klj)	or. blizu Čuka
82	<i>Bunàrići</i> (Klj)	or. i vć. zapadno od Piska
83	<i>Bunàrina</i> (Klj)	bunar na izlazu iz sela prema Gaju
84	<i>Đérinovac</i> (Klj)	vg. i pš. kod Vlaka
85	<i>Núglić</i> (Klj)	vg., ledina, kod Čuka
86	<i>Ćúk</i> (Klj)	vg. kraj Starih vinograda i Sadina
87	<i>Stàrī vinogrādi</i> (Klj)	pš. kraj Lastvica
88	<i>Čepīruša/Čepīruše</i> (Klj)	vg., pš., or. kod Bunarića
89	<i>Cólinovac</i> (Klj)	or. blizu Škaljara
90	<i>Bòbovište</i> (Klj)	or. i pš. kraj Živkovih ogreda
91	<i>Žīvkove ògrede</i> (Klj)	ograda blizu Priložina
92	<i>Priložine</i> (Klj)	na izlazu iz sela, dio krša u Gaju
93	<i>Vřtlina</i> (Klj)	or. blizu Bobovišta
94	<i>Plitvine</i> (Klj)	dio krša u Gaju, pš. nasuprot Priložinama
95	<i>Vláka</i> (Klj)	pš. kod Đerinovca
96	<i>Sàdine</i> (Klj)	vg., ogr. uz Čuk
97	<i>Škàljār</i> (Klj)	or. blizu Čepiruša
98	<i>Sàdine</i> (Klj)	or. prema Dragi i Vlaci
99	<i>Mřšūše</i> (Klj)	or. blizu Piska, uz <i>Gřme</i>
100	<i>Grābi</i> (Klj)	pš. do Mazalinovih ogreda

101	<i>Mazalínove ògrede</i> (Klj)	pš., tu je bila <i>Miškovića kùća</i>
102	<i>Ìspod Sādīnā</i> (Klj)	pš. blizu Sadina
104	<i>Drāga</i> (Klj)	šuma i pš. blizu Lastvica
105	<i>Dôci</i> (Klj)	or. blizu Vlake, nedaleko od Mršuša
106	<i>G̀rmi</i> (Klj)	or. blizu Mršuša i Tušilovke
106a	<i>Drāžica</i> (Klj)	draga u Gaju blizu Orlovače
107	<i>Òrlovača</i> (Klj)	velika greda nad Čikolom
108	<i>V̀elīkā gròmila</i> (Klj)	gromila nedaleko od Ispod Sadina kraj koje se, po predaji, dogodila borba s Turcima
108a	<i>Sādina</i> (Klj)	pš. pokraj Sadina koje su oranice
109	<i>Pr̀cijāš</i> (Klj)	or. uz Starce
111	<i>Vlāka</i> (Klj)	pš. u istočno dijelu prema Čikoli
112	<i>T̀ušilòvka</i> (Klj)	or. kraj Mršuša
113	<i>P̀erkuše</i> (Klj)	na putu od Lučina prema selu, nakon Laluša
113a	<i>L̀aluše</i> (Klj)	or. na putu od Lučina prema selu
114	<i>Miškovića ògrede</i> (Klj)	pš. blizu Velike gromile
114a	<i>Júkinovac</i> (Klj)	ogr. kraj Zidina
115	<i>Kraj kùćišta</i> (Klj)	vc., vg. i or. blizu Starih vinograda
115a	<i>Stàretīne</i> (Klj)	or. uz Jukinovac
116	<i>Rap̀etīna</i> (Klj)	na putu od Lučina prema selu, nakon Perkuša
117	<i>Stárci</i> (Klj)	njive uz put prema Lučinama
117a	<i>Kav̀eluša</i> (Klj)	pš. u Vlaci, blizu Miškovića ogrede
117b	<i>Kāmenār</i> (Klj)	pš., or. i vg. blizu Staretina
118	<i>Zidīne</i> (Klj)	vg., pš., or. blizu Staretina
119	<i>Plećīca</i> (Klj)	dio strane prema cesti, prema Čikoli
119a	<i>Òsoje</i> (Klj)	dio strane prema Čikoli gdje je cesta prema Šibeniku, uza sam most, nakon Plećica
120	<i>Pl̀éja</i> (Klj)	pš. povrh Vulića drage
121	<i>V̀ulića drāga</i> (Klj)	draga blizu Pleje
122	<i>Jákinovac</i> (Klj)	uz Vulića dragu, ispod Vlake
123	<i>L̀òkvice</i> (Klj)	njive sj. od Brižina
124	<i>Vlāka</i> (Klj)	pš. kod <i>Lucinovca</i>
125	<i>L̀ucinovac</i> (Klj)	vg. kod Vlake i Velikih vinograda
126	<i>L̀alīća drāga</i> (Klj)	draga, udolina
127	<i>L̀učīne</i> (Klj)	veće područje na brdu, krš poviše Turske kule, navrh Zagrada
128	<i>Magar̀etuša</i> (Klj)	pećina u Vulića dragi u koju stane do 100 ljudi

128	<i>Vèlikī vīnogrādi</i> (Klj)	pš. od Lucinovca prema Nosinam
130	<i>Drāga</i> (Klj)	or. kod Brižina
131	<i>Tòlina drāga</i> (Klj)	neplodno područje kod Brižina
132	<i>Kòd Jare</i> (Klj)	pašnjak zapadno od Toline drage
133	<i>Grēde</i> (Klj)	grede nad Ključicama
134	<i>Zàgrād</i> (Klj)	provalija kuda se išlo na Jezerac, tj. put za Jezerac, a nalazi se 'za gradom', tj. 'za Ključicama'
135	<i>Bícina pècina / Bícin vřtā</i> (Klj)	na Čikoli nedaleko od Zagrada
136	<i>Tùrskā kúla</i> (Klj)	ostatci utvrde Ključice
137	<i>Pándžinovac</i> (Klj)	područje na kojem je Bičina pećina
138	<i>Vīše Dúćinovca</i> (Klj)	pašnjak zapadno od Nosina
139	<i>Jāre</i> (Klj)	ogr. u kojima su prije I. svjetskog rata bile Kulušića jare
140	<i>Bàtići</i> (Klj)	greda lijevo od Zagrada
141	<i>Grādina</i> (Klj)	pš., veće područje koje se prostire zapadno od Jezerca
142	<i>Nòsine</i> (Klj)	pašnjak uz Sastavke
143	<i>Núgli</i> (Klj)	pašnjak kod Nosina
144	<i>Làlića múda</i> (Klj)	greda, pećinica u kojoj se nalazi kamen okrugao kao mudo
145	<i>Brižine</i> (Klj)	oveći ravni teren, pašnjak, a u prošlosti oranice blizu Lokvice, prema Nosinama
146	<i>Pòtok</i> (Klj)	potok blizu Brižina i Tetline drage
148	<i>Čeprínova ògreda</i> (Klj)	veliki pašnjak prema Čikoli koji obuhvaća područje od Gaja pa južno do Mialjovića livada
149	<i>Jezérac</i> (Klj)	oranica kraj Čikole
150	<i>Tétlina drāga / Tétlića drāga</i> (Klj)	draga u kojoj se nalaze Cikilj i Runjava dražica; Tetlinom dragom silazilo se u Sklope
151	<i>Vratāruša</i> (Klj)	livada uz Gornju Čikolu
152	<i>Rūnjavā drāžica</i> (Klj)	dražica obrasla u grmlje
153	<i>Písak</i> (Klj)	or. i pš, dio strane; tuda su ljudi brže silazili u Livade
154	<i>Gòrnjā Čikōla</i> (Klj)	livade pri gornjem toku Čikole u Ključu
155	<i>Cikīlj</i> (Klj)	litica blizu Runjave dražice
156	<i>Lózinovac</i> (Klj)	pašnjak kod Sklopa
157	<i>Làlića vřtli</i> (Klj)	livade uz Gornju Čikolu
158	<i>Příkā drāga</i> (Klj)	pašnjak, trstik i draga prema Barama

159	<i>Ōbornjača</i> (Klj)	brdo nasuprot Sklopima gdje se teren spušta prema Čikoli
160	<i>Sklop̄pi</i> (Klj)	livade u dnu drage prema Čikoli
161	<i>Bàcuša/Bàcuše</i> (Klj)	livade prema Čikoli
162	<i>Miáljovića livade</i> (Klj)	livade prema Čikoli
163	<i>Nóšići</i> (Klj)	veliki pašnjak u seoskome vlasništvu
164	<i>Môst</i> (Klj)	most
165	<i>Labòruše</i> (Klj)	livade uz Čikolu blizu Sklopa
166	<i>Gòriškē livade</i> (Klj)	livade prema Čikoli
167	<i>Pod grédom</i> (Klj)	livada na području između Bara i Prike drage
168	<i>Pàlačak</i> (Klj)	uski prolaz, voćnjak uz Čikolu
169	<i>Put drăgē</i> (Klj)	trstik između Bara i Prike drage
170	<i>Bàre / Kàlīčkē bàre</i> (Klj)	bare južno od Prike drage
171	<i>Jášino vr̄ilo</i> (Klj)	vrelo u Barama
172	<i>Skelinuša</i> (Klj)	trstik u Barama
173	<i>Đàkuše</i> (Klj)	bara trstik u Kotlini, tj. u Barama
174	<i>Kòtline</i> (Klj)	na Čikoli na granici s Nos Kalikom, 1 velika i 2 male bare ²⁷
175	<i>Kùlušōvka</i> (Klj)	bara, trstik u Barama
176	<i>Dàruše</i> (Klj)	trstik uz Čikolu na najjužnijem dijelu Ključa
177	<i>Vr̄ilo</i> (Klj)	vrelo poviše Torka
178	<i>Čikōjla</i> (Klj)	rijeka
103 i 110	<i>Làstvice</i> (Klj)	or. nasuprot Starcu

²⁷ U Kotlinama je močvarno područje na kojem raste ševar, tj. rogoz. Njime su se u prošlosti u Ključu pokrivala kuće, za razliku od kuća u okolnim selima koja nisu smještena pokraj rijeke pa su se kuće pokrivala pločastim kamenom.